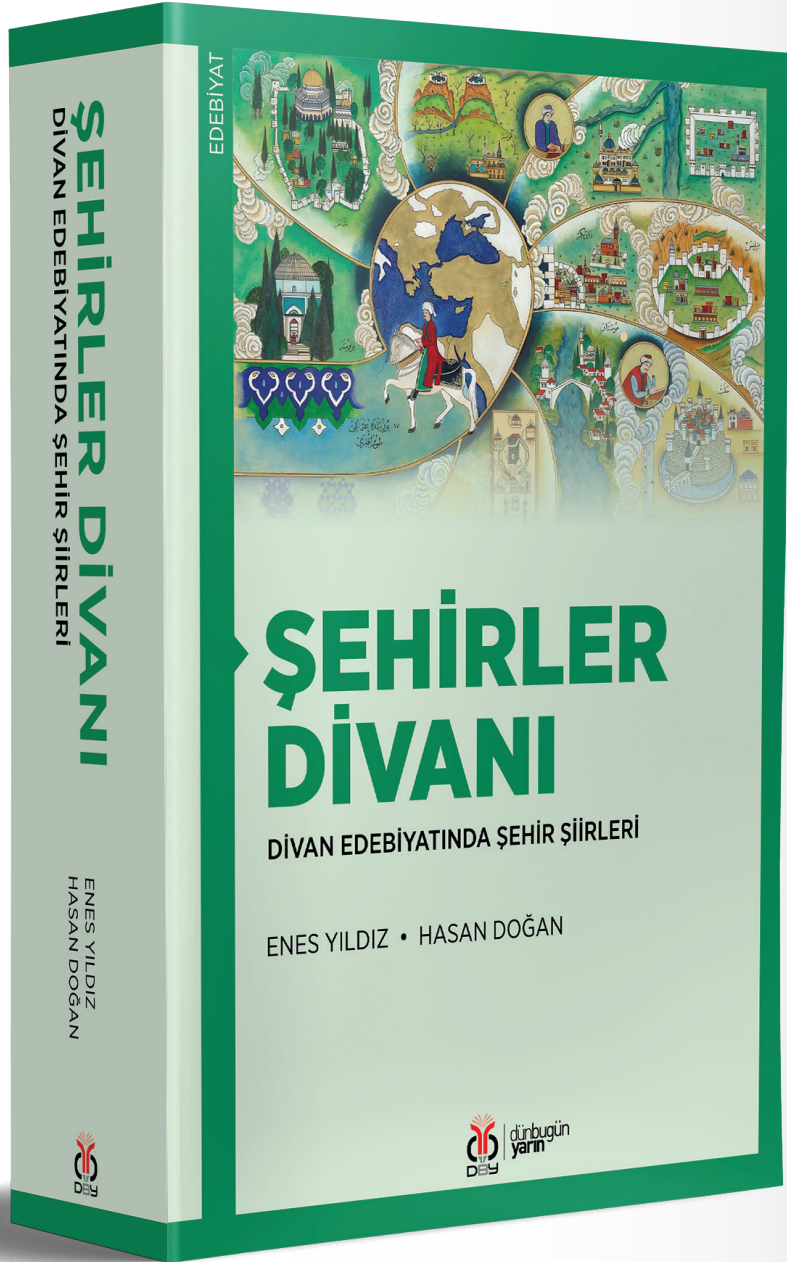

ŞEHİRLER DİVANI

DİVAN EDEBİYATINDA ŞEHİR ŞİİRLERİ

ENES YILDIZ • HASAN DOĞAN

Bu PDF dokümanı, kitabın bir kısmını içermektedir.
DBY okurları için özel olarak oluşturulmuştur.

“dün”den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

“dün”den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

© 2023, DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI™
Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılıp, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

DBY: 305
Edebiyat: 151

ISBN 978-625-6432-16-1
Sertifika No: 52315

Birinci Baskı: İstanbul, 2023

Yazarlar:
Enes Yıldız - Hasan Doğan

Yayın Yönetmeni:
İrfan Güngörür

Editör:
Abdullah Uçar

Baskı Hazırlık:
DBY Ajans

Kapak Minyatürü: Minyatür sanatçısı Şermin Ciddi'nin Evliya Çelebi Koleksiyonu'ndan bir minyatür. (www.serminciddi.com)

Baskı/Cilt:
Meteksan Matbaacılık ve Teknik Sanayi Tic. A.Ş.
(Sertifika No: 46519)

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)
Şehirler Divanı Divan Edebiyatında Şehir Şiirleri
Enes Yıldız (Doç. Dr.) - Hasan Doğan (Dr.) ; Editör: Abdullah Uçar (Dr. Öğr. Üyesi)
İstanbul : DBY Yayınları, 2023.
842 s. ; 16,0 x 23,5 cm ___ (DBY Yayınları ; No. 305)
ISBN 978-625-6432-16-1
1- Edebiyat 2- Divân 3- Şehirler 4- Şiir

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Cağaloğlu - Fatih / İstanbul
Tel.: +90 212 526 98 06
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

İçindekiler

Kısaltmalar	6
Ön Söz.....	11
Giriş.....	15
1. İnsan, Mekân ve Edebiyat ilişkisi.....	15
2. Şehir Kavramı ve Osmanlı Şehri	19

BÖLÜM I

KLASİK ARAP, FARS VE TÜRK EDEBİYATINDA ŞEHİR ŞİİRLERİ

1. Klasik Arap Edebiyatında Şehir Şiirleri	27
2. Klasik Fars Edebiyatında Şehir Şiirleri	39
3. Klasik Türk Edebiyatında Şehir Şiirleri	48
3.1. Klasik Türk Edebiyatında Şehir İsimlerinin Kullanımı	48
3.2. Şehir Şiirlerinin Yer Aldığı Kaynaklar	59
3.3. Klasik Türk Edebiyatında Şehir Şiirleri Listesi	61

BÖLÜM II

ŞEHİR ŞİİRLERİNİN İNCELENMESİ

1. Şehir Şiirlerinin Diğer Tür ve Tarzlarla İlişkisi	81
1.1. Şehrengiz	81
1.2. Bilâdiyye/Belde-nâme	85
1.3. Sâhil-nâme.....	88
1.4. Sûkiyye, Mesâir-nâme, Miyâhiyye	89
1.5. Menzil-nâme	92
1.6. Sergüzeşt-nâme.....	93

1.7. Kudûmiyye	94
1.8. Manzum Mektup.....	96
1.9. Dâriyye/Kasriyye	99
1.10. Bahâriyye.....	102
1.11. Tarih Düşürme	104
1.12. Fetih-nâme/Zafer-nâme/Gazavât-nâme ve Şâh-nâme.....	107
1.13. Fezâ'il/Fezâ'il-nâme/Fazîlet-nâme	108
1.14. Nehir, Kaplıca/İlıca, Pınar, Mesire ve Dağ Muhtevalı Şiirler.....	109
2. Şehir Şiirlerinin Yazılma Sebepleri	111
3. Şehir Şiirlerinin Türk Edebiyatı Açısından Önemi.....	121
4. Şekil Özellikleri.....	134
5. Muhteva Özellikleri	142
5.1. Şehir Methiyeleri.....	142
5.1.1. Doğal Güzellikler.....	143
5.1.2. Mimari Yapılar	160
5.1.3. Şehir Halkı.....	175
5.1.4. Şehirlerin Meşhur Özellikleri.....	183
5.2. Şehir Hicivleri.....	187
5.3. Şehir Mersiyeleri.....	207
6. Şehir Şiirlerinin Dil ve Üslup Özellikleri.....	215
Sonuç.....	227

ŞEHİR ŞİİRLERİ

METİNLER

Adana.....	233	Ba'lebek.....	287
Ahıska.....	233	Balıkesir	290
Akpınar	234	Bartın.....	291
Aksaray.....	238	Bayburt	292
Akşehir.....	240	Bebek.....	292
Alanya.....	243	Belgrad.....	294
Amasya.....	243	Bender	297
Ankara.....	249	Beşiktaş	298
Antakya.....	252	Beşir Köyü	302
Antalya.....	254	Beykoz	303
Antep.....	255	Beylerbeyi.....	304
Arnavutluk	263	Bitlis	305
Ayaş.....	265	Bolu.....	307
Aydın.....	267	Bozdağ.....	308
Bağdat.....	267	Budin	312

Bursa.....	315	Hasankale	440
Cendere Boğazı	332	Havza	442
Cidde.....	333	Hicaz	443
Cum'a.....	333	Hisar.....	446
Cüdeyde	334	Humus.....	458
Çamlıca.....	335	İlıca (Köstendil).....	459
Çanakkale	336	İskenderiye.....	461
Çekmece.....	338	İskilip	463
Çorlu	338	İslimye	465
Çorum.....	338	İstanbul	465
Çöke Yaylası.....	341	İstefe	550
Darende.....	343	İzmir	550
Diyarbakır (Âmed).....	343	İzmit.....	553
Dukakin.....	348	İzmit	554
Edincik.....	350	Kâğıthane	555
Edirne	350	Kalkandelen.....	559
Eğir	385	Kandiye	561
Eğri.....	386	Kanlıca.....	562
Eğriboz	389	Karabağ.....	563
Elmalı.....	390	Karadere	569
Endülüs	392	Karaferye	569
Erdebil	395	Karaman/Larende.....	571
Ereğli (Konya).....	396	Karlova.....	574
Erkeri Kesri	397	Karluk Yaylası.....	574
Ermeneç.....	398	Kars	575
Erzurum	398	Kaşa.....	577
Ferlidan	404	Kaşoluk.....	581
Florina	404	Katîf.....	582
Foça.....	405	Kayseri.....	582
Galata.....	410	Kazanlık	588
Gediz	413	Kendirci.....	591
Girit.....	414	Kerbeniş.....	592
Gostivar	416	Kerkük.....	594
Gümölcine.....	417	Kestel	600
Gürcistan	422	Keşmir	601
Gürün.....	423	Kıbrıs.....	602
Hadim.....	423	Kızıldağ.....	602
Halep.....	424	Kilis	603
Halîl.....	435	Konya.....	604
Hanya.....	438	Korintus	611
Harput	439	Köysancak	614

Kudüs.....	615	Serakin	730
Kütahya.....	623	Serez	732
Lâdik	629	Serfice.....	742
Laşâ.....	642	Sille.....	742
Lenberan.....	644	Sinop.....	743
Makri	645	Sivrihisar	745
Malatya	645	Süleymaniye	746
Malkara	650	Sütlüce.....	747
Manastır.....	652	Şam	747
Manisa	653	Şamahı.....	757
Maraş	666	Şar Dağı.....	758
Mardin.....	669	Şirvan	758
Mekke-Medine	670	Şumnu	760
Menemen	686	Tanta.....	762
Mısır/Kahire	686	Taraklı.....	763
Mora.....	697	Tarsus	769
Mostar	700	Tebriş.....	769
Mudurnu.....	701	Tekirdağ	772
Muğla.....	702	Tirnova	774
Muradiye.....	704	Tillo	775
Musul.....	705	Tokat.....	779
Narda	706	Trabzon.....	779
Necef.....	707	Travnik.....	781
Niğde.....	708	Tuzhurmatu.....	786
Nis (Nice/Nitse)	711	Ulucak	788
Nuha (Şeki).....	712	Urfa	788
Orfan	714	Üsküdar	793
Palçiste	714	Üsküp.....	802
Prizren.....	715	Varna	803
Râbiğ.....	715	Yakacık	804
Rafyol.....	716	Yayağaç	805
Râniye.....	717	Yenipazar.....	805
Rebve	718	Yenişehir	809
Rodos	719	Yoncalı.....	815
Sakız Adası	720	Zağra.....	816
Saraybosna.....	724		
Selanik.....	729		
Kaynakça	819		

Ön Söz

İnsanın en büyük erdemi, şehir kurmak erdemidir.
Eflatun

İnsan ile mekân arasında çok boyutlu ve çift taraflı bir ilişki vardır. Zamana, coğrafyaya, kültüre, inanca veya beklentilere göre mekânın anlamı ve nitelikleri farklılık gösterse de insan ile ilişkisinde mekân, maddi/fiziki anlamının ve insan ihtiyaçlarının giderildiği yer olmasının ötesinde çok boyutlu bir anlam kazanır. Her zaman ve her yerde insanın mekânı algılamasında ve mekânın insan üzerinde etkisinde karşılıklı bir etkileşim reddedilemez. İnsanoğlu mekâna ruhundan izler bıraktığı gibi mekânın da insan ruhu üzerinde etkisi vardır. İnsanın sosyal, siyasi, dinî, kültürel ve edebî varlığı, mekânı biçimlendirdiği gibi, mekân da insanın sosyal, siyasi, dinî, kültürel ve edebî yönünü etkileyip biçimlendirir. *Şair, edebiyat ve mekân* ilişkisinin en iyi görüldüğü yapay mekânlar *şehir*lerdir. Şehir; sanatın, hukukun, adaletin, felsefenin, dinî düşünce ve hayatın geliştiği en üst çevre/mekândır. Birçok unsur gibi *şehir* de şiir dünyasına girdiğinde gerçekten mecaza doğru uzun bir yolculuğa çıkar. Şair, şiir ve şehir ilişkisi noktasından maddi bir unsur olan şehir, divan şairinin hayal ve mazmun dünyasında madde-den manaya, fizikten metafiziğe mecazlar kaynağına dönüşür. Böylece Osmanlı şairinin dilinde şehir, yaşanan ve inşa edilen maddi bir mekân olmaktan çıkar.

Bu çalışmanın temel amacı *divan şairi ve Osmanlı şehri* arasındaki ilişki ve bu ilişkinin niteliklerini belirleyip divan edebiyatındaki şehir şiirlerini tüm yönleri ile incelemeye çalışmaktır. Osmanlı şehir şiirleri üzerine çalışma fikri uzun yıllardır bu konuda alınan notların ve tespit edilen şiirlerin bir yekûn tutması üzerine hâsıl olmuştur. Yıllar içerisinde tahminimizden çok daha fazla şehir şiiri toplamamız, bu konudaki gayretlerin makaleler düzeyinde kalması ve Osmanlı şehir şiirlerini topluca ele alan bir çalışma eksikliğini görmemiz üzerine çalışmalarımızı hızlandırdık ve sonunda bu eser ortaya çıktı.

Şehirler Divanı: Divan Edebiyatında Şehir Şiirleri adlı bu kitap, bir giriş ve üç bölümden oluşmaktadır. Girişte insan, mekân ve edebiyat ilişkisi ile birlikte şehir kavramı ve Osmanlı şehrinin nitelikleri üzerinde genel olarak durulmuştur. Birinci bölümde sırasıyla klasik Arap, Fars ve Türk edebiyatında şehir şiirleri değerlendirilmiştir. Klasik Arap ve Fars edebiyatında şehir şiirleri bölümünde ilgili edebiyatın tarihî sürecinde şehir şiirlerinin ve muhtevalarının seyri izlenmiş ve her bölüm sonunda tespit edilen şiirlerin listesi verilmiştir. Klasik Türk edebiyatında şehir şiirleri faslında ise öncelikle şehir isimlerinin kullanımı üzerinde durulmuş ve ardından Osmanlı şehir şiirlerinin bulunduğu kaynaklar tanıtılmıştır. Daha sonra ise şehir şiirlerini toplu hâlde görebilmek adına yüzyıllar, nazım şekilleri, beyit veya bent sayısı da dikkate alınarak divan edebiyatı şehir şiirleri listesi verilmiştir.

Kitabın ikinci bölümü şehir şiirlerinin incelenmesine ayrılmıştır. Bu bölümde ilk önce *şehrengiz, bilâdiyye/belde-nâme, sâhil-nâme, sûkiyye, mesâir-nâme, miyâhiyye, menzil-nâme, sergüzeşt-nâme, kudûmiyye, manzum mektup, dâriyye/kasriyye, bahâriyye, tarih düşürme, fetih-nâme/zafer-nâme/gazavât-nâme, şâh-nâme, fezâ'il/fezâ'il-nâme/fazilet-nâme, nehîr, kaplıca/ılıca, pınar, mesire ve dağ muhtevalı şiirler* başlıklarında şehir şiirlerinin diğer tür ve tarzlarla ilişkisi irdelenmiştir. Daha sonra dokuz maddede şehir şiirlerinin yazılma sebepleri ve yedi maddede şehir şiirlerinin Türk edebiyatı için önemi değerlendirilmiştir. Çalışmaya dâhil edilen 600 şehir şiirinin şekil özellikleri *nazım şekli, başlık, kafiyeye, redif ve vezin* noktalarından incelenmiştir. Muhteva açısından ise şehir şiirleri *methiye, hiciv* ve *mersiye* olarak tasnif edilip değerlendirilmiştir. Muhteva açısından şehir methiyeleri şehrin *doğal güzellikleri, mimari yapıları, halkı ve meşhur özellikleri* bağlamında incelenmiştir. Şehir hicivleri ve mersiye-lerinin sayısı az olduğundan bu şiirler hakkında tek tek bilgiler verilmiş ve sonunda genel bir değerlendirme yapılmıştır. İkinci bölümde son olarak şehir şiirlerinin dil ve üslup özellikleri sıralanmıştır. Şehir şiirlerinin şekil, muhteva, dil ve üslup incelemesinde mümkün olduğu kadar tanık beyit/bentler verilmiş, tanık beyit/bentlerden sonra ise şiirin şairi ve hangi şehir ile ilgili olduğu parantez içerisinde gösterilmiştir.

Çalışmanın üçüncü bölümü şehir şiirlerinin metinlerinden oluşmaktadır. İncelemeye dâhil ettiğimiz toplam 600 şehir şiiri olduğu için kitabın sınırlarını da düşünerek bütün şiirlerin metinleri verilmemiştir. Üzerine az şiir yazılan yerlerle ilgili bütün şiirler verilirken İstanbul, Edirne, Bursa gibi yerlerle ilgili şehir şiirlerinden bir seçki yapılmıştır. Bu bölümde ayrıca az bilinen yerleşim yerleriyle ilgili tanıtıcı bilgiler dipnotta yer almaktadır.

Bu kitabın ortaya çıkmasında birçok kişinin yardımını gördük. Ancak en büyük pay, haklarını asla ödeyemeyeceğimiz kıymetli hocalarımız *Prof. Dr. Haluk Gökalp* ve *Prof. Dr. Necip Fazıl Duru*'ya aittir. Bu vesile ile buradan bir kez daha

hocalarımıza şükran ve minnetlerimizi sunarız. Bazı metinlere ulaşmamızda yardımlarını esirgemeyen *Prof. Dr. Hatice Aynur* ve *Doç. Dr. Reyhan Keleş'e*, müşküllerimiz için kapısını çaldığımız ve hiçbir zaman boş dönmediğimiz *Prof. Dr. Fatih Başpınar'a*, kitabın yazım aşamasında yükümüzü hafifleten öğrencilerimiz *Kevser el-Faûrî* ve *Lemâ el-Hanbelî'ye* ve eserin editörlüğünü üstlenen *Dr. Abdullah Uçar'a* teşekkür ederiz. Ayrıca alicenaplık göstererek kitabın kapağında minyatürü kullanmamıza izin veren *Şermin Ciddi Hanımefendi'ye* de teşekkürü borç biliriz.

Çalışmanın klasik Türk edebiyatı sahasına küçük de olsa bir katkı sağlaması, alanda bir boşluğu doldurması, bu konuda yapılacak yeni çalışmalara kapı aralaması ve okuyanların müstefid olması dileğiyle son olarak şu temennilerde bulunmak isteriz: *Amelimiz mebrûr, sa'yimiz meşkûr, kusûr-ı mevfürumuz ma'zûr ola. Hata ve kusurlarımız dâmen-i afv ile setr edile. Rabbim tevfiğini refik eylesin.*

Gayret bizden muvaffakiyet Allah'tandır.

Doç. Dr. Enes YILDIZ
Dr. Hasan DOĞAN
Amman/Ürdün, 2023

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

Şehir Şiirleri

METİNLER

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

Çalışmanın bu bölümü hazırlanırken aşağıda maddeler hâlinde verilen şu hususlara dikkat edilmiştir:

1. Şehirler alfabetik sırayla verilmiştir. Şehir şiirlerinin sunumunda ise yüz-yıl sırası gözetilmiştir.
2. Manzumeler şehir, şair ve referans bilgisinden sonra verilmiştir.
3. Çalışmamızda transkripsiyon alfabesi kullanılmamış sadece uzun ünlüler, ayn ve hemze; “â, î, û, ’” şeklinde gösterilmiştir.
4. Taramalar neticesinde tespit edilen ve inceleme kısmına dâhil edilen bütün şehir şiirlerinin metinleri çalışmanın hacmi düşünülerek verilmemiştir. Hakkında çok fazla şiir yazılan İstanbul, Bursa ve Edirne gibi şehirlerle ilgili manzumelerden seçki yapılmış fakat hakkında az şiir olan şehirlerle ilgili manzumelerin hepsi verilmiştir.
5. Günümüzde bir şehrin ilçesi, beldesi, köyü, yaylası vb. olan yerleşim yerleri ayrı başlıklar altında verilmiştir.
6. Özellikle mesnevi ve kaside nazım şekliyle yazılan uzun şehir şiirlerinden bazıları kısaltılarak verilmiş ve bu hususu belirtmek amacıyla tanık beyitlerin öncesine veya sonuna “*üç nokta (...)*” konulmuştur.
7. Şehir şiirlerinin metinlerinin çoğu daha önce bir araştırmaya konu olduğundan çalışmamızda verilen metinler ilgili kaynaklardan doğrudan alınmıştır. Ancak dikkat çekici bazı hatalar tarafımızdan düzeltilmiştir. Bazı şiirler ise yazma ve matbu eserlerden alınmıştır.
8. Şehir isimlerinin yazımında birlik olması açısından farklı okumaya müsait kimi şehir isimleri tarafımızca tek şekilde yazılmıştır. Ayrıca şehir isimlerine gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılmamıştır.
9. Az bilinen yerleşim yerleriyle/şehirlerle ilgili tanıtıcı bilgiler dipnotta verilmiştir.
10. Şiirlerin vezinleri verilmemiştir.
11. Beyitler ve bentler tarafımızca numaralandırılmış, şiirlere numara verilmemiştir.
12. Birincil kaynaklarda başlıkları olan şiirler aynen alınmış, başlıklar **koyu/ bold** ve *italik* yazılmıştır.

Adana

Seyyid İbrahim Hanîf'in Adana gazeli (Parlaklıç, 2013: 180-181):

Gazel

1. Adana şehr-i gönül menşe-i Âdem mi degil
Âb-ı Ceyhûn ile ya bâğları 'âlem mi degil
2. Kal'a-yı muhteşemi hüsn-i hasîn-i dildâr
Her güzel 'âşık ile her gece hem-dem mi degil
3. Nûş iden sularını sıhhat-ı câvîdi bulur
Ka'be-veş çeşleri ya Âdeme zezem mi degil
4. Her gelen buldu bu pinhâ-yı muhabbetde eşin
Dil-i bî-çâre bu âyîne mahrem mi degil
5. Bir selâmın alup ol mâh-likânun gitdüm
Gayrılar rûh-ı *Hanîfâ* gibi mülzem mi degil

Ahıska¹

Muhammed Hâmid'in Ahıska gazelleri (Fidan, 2021: 344-346):

Ahışha'da dinilmişdür

1. Görmedüm Ahışha tek bir dilber-i dildâr var
Cân alur cânlar bağışlar la'l-i sükker-bâr var
2. Bir nigâh ile açar bin zahm-ı dil-sûz el-amân
Kan döker cellâd-ı çeşmi gamze-i hûn-hâr var
3. Tîğ-i nâz ile urursa bin sagalmaz yâreler
Derd-mend üftâde gönlince dem-â-dem kâr var

¹ Ahıska, Gürcistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nin sınırları içerisinde yer almaktadır. Ahışha olarak da bilinen ve günümüzde Akhaltsikhe adını taşıyan şehir, Posof ırmağı üzerinde kurulmuş olup Türkiye sınırına 15 km uzaklıktadır (Bostan, 1988: 526).

4. Cilve-i reftârı güftârı o şîrîn handeler
Öldürür 'âşıklarun bilmez ki âh u zâr var
5. Âl-i ruhsârı hicâbından kızarmış tâze gül
Sorma şîrîn leblerinden goncenün âzâr var
6. Hâle tek âgûşa alsın böyle bir meh-pâreyi
Her kiminün baht-ı yâver tâli'-i bîdâr var
7. Vâdî-i hicrânda kalmış *Hâmidi* ser-geştenün
'Ahdine togrı ezelden bir vefâlî yâr var

Ahışha'da dinilmiştir

1. Görmedüm Ahışha tek bir âfet-i devrânı var
Bir 'aceb nâzûk-edâ mahbûbter-i hûbânı var
2. Çeşm-i mesti mey-perestinden alup ruhsâr-ı tâb
Kıpkızıl dîvâne olmaz mı görenler cânı var
3. Niçe tursun ol kemân ebrûlara sad pâre dil
Çenber-i çarhı giçer oklar gibi müjgânı var
4. Dâd u feryâd el-amân bu şâh-ı istignâ-perest
Göz ucıyla gösterür bin koçyigit kurbânı var
5. Deşt-i hicrânda ciğer yanuk gezersem tan degül
Hâmîdâ bagrumda tag-ı lâle-i nu'mânı var

Akpınar¹

Vahîd Mahtûmî'nin Akpınar şiiri (Kahraman, 1995: 449):

Müseddes-i der-vasf-ı Akpınar mahmiye-i Edrine

I

Nergisler açdı dîde-i şebnem-nisârını
Kim bâg-ı 'âlemün göre lutf-ı bahârını
Çık sen de seyr-i bâga gülün gör vakârını
Gûş eyle 'andelîblerün âh u zârını
Görmek murâd idersen İrem çeşme-sârını
Seyr eyle şehri Edrinenün Akpınarını

¹ Bugün adı Sarayakpınar olan Akpınar, Edirne'ye 10 km mesafede bulunan bir köydür. Kaynaklar, Çöke nahiyesine bağlı bir köy olan Akpınar'ın Osmanlı sultanları tarafından avlak olarak kullanıldığını nakletmektedir (Mevsim, 2015: 179; Ağırhan, 2009: 73).

II

Âbını Hızır görse eger şâm-ı târda
Âb-ı bekâdan el yur idi rûzgârda
Eyyâm-ı pâdişâh-ı Sikender-şi'ârda
Ey teşne-i hayât eger bu diyârda
Görmek murâd idersen İrem çeşme-sârını
Seyr eyle şehri Edrinenün Akpınarını

III

Hân-ı Ahmed-i yegâne o şâh-ı cihân-sitân
Kim makdemiyle reşk-i cinân oldu bu mekân
Olsun hemîşe devlet ü 'izzetle kâm-rân
Ey tâlib-i teferrüc-i bâg-ı cinân olan
Görmek murâd idersen İrem çeşme-sârını
Seyr eyle şehri Edrinenün Akpınarını

IV

Âdem riyâz-ı 'Adne nice eylesün nazar
Kim râh-yâb olur ana iblîs-i hîlekar
Bu gülşenün hezârı kamu kuş dilince der
Gül-geşt-i bâg-ı cennete müştâk olup eger
Görmek murâd idersen İrem çeşme-sârını
Seyr eyle şehri Edrinenün Akpınarını

V

Sanma bu gülşen içre nihâl-i gül-i ümîd
Hem-vâre ser-nigûn ola mânend-i şâh-ı bîd
Bâg-ı cihânda esse de ger sarsar-ı şedîd
Pejmürde hâtır olma sakın gül gibi *Vahîd*
Görmek murâd idersen İrem çeşme-sârını
Seyr eyle şehri Edrinenün Akpınarını

Hasan Hilmî'nin Akpınar methiyesi (Ekici & Gümü, 2020: 86-89):

Medhiye-i karye-i Akpınar

1. Eyledim seyr ü seyâhat on sekiz bin 'âlemi
Bulmadım bir zevk-i sâfi Akpınardan zevkli yer
2. Bahr-i esved bir tarafı Sazlı Göldür kum da bol
Sad hezârân 'andelîbi Akpınar da zevkli yer
3. Kal'a-i kudret kuşatmış çevre yanın hazr u hamr ile
'Aşk pâzârı Akpınar da Sazlı Göl de zevkli yer

36. Ey *Hasan Hilmi Baba* sen hizmet eyle himmet al
Ordadır bâb-ı şefâ'at Remzî Baba zevkli yer

Aksaray

Sultan Veled'in Aksaray vasfındaki Farsça gazeli ve tercümesi (Şimşekler, 2022: 182-183):

۱. ای مردم اقسرا بدانید
هر يك ز شما دو صد جهانید

[Ey Aksaray halkı bilin ki her biriniz iki yüz cihansınız]

۲. هر چند بجسم از زمینید
ليك از ره روح ز آسمانید

[Her ne kadar beden olarak yerden olsanız da ruh bakımından göktensiniz]

۳. باخاك اگر چه همشینیید
در باغ چو آب جو روانید

[Toprakla bir gibi olsanız da bağda ırmak suyu gibi akmaktasınız]

۴. تن هست زخاك و هم شود خاك
بی پرده خاك جمله جانید

[Beden topraktandır, toprak olacak. Siz toprak örtüsünü kaldırmışsınız, hepimiz cansınız]

۵. خورشید یقین چو روی بنمود
زین پس زچه روی درگمانید

[Yakîn (şüphesizlik) güneşi yüzünü gösterince artık şüpheye düşmeyin]

۶. چون غنجه زخاك سر بر آید
تا چند درین زمین نهانید

[Gonca gibi topraktan baş çıkarın, ne zamana kadar zeminde gizleneceksiniz]

۷. در عشق چو تیر راست گردید
کاندر کف شاه چون کمانید

[Aşkta ok gibi dosdoğru oldunuz, artık sultanın elindeki yay gibisiniz]

۸. خورشید بهارِ عشق در تافت
در پرده دگر نهان ممانید

[Aşk baharının güneşi doğdu, artık perde arkasında gizlenmeyin]

۹. دی چغد بُدید باز گشتید
امروز شما چرا همانید

[Dün baykuş idiniz, vazgeçtiniz; (peki) bugün neden tekrar aynı şekildediniz]

۱۰. عیسی بنهاد خوان باقی
زین گر نخورید پس خرانید

[Hz. İsa, dâimî sofrayı kurdu; eğer bundan yemezseniz yazıklar olsun]

۱۱. در رزم اگر مُبارزانید
باید که چو رستم دوانید

[Savaş meydanında eğer savaşçı iseniz Rüstemler gibi koşmanız gerekir]

۱۲. سرهای حرامیان ره را
درخاك میان خون کشانید

[Yol kesen haramilerin başlarını (vurun), kanlara bulanmış olarak yere düşürün]

۱۳. از لشکر زنگ چند استم
عمریست که جمله در فغانید

[Zenci ordudan (karanlık, hileli işler yapanlar; belki de Moğol ordusunu kastediyor) daha ne kadar zulüm göreceksiniz. Hepiniz feryad u figan ederek bir ömür geçiremezsiniz]

۱۴. چه شرح کنم دگر شما را
که معدن صدق و نقد کانید

[Artık size daha nasıl açıklayayım; siz doğruluk madenisiniz, o madenin cevherisiniz]

۱۵. چون روی ولد بچشم دیدید
ین پس مه و سال در amanید

[Madem ki *Veled*'in yüzünü gözünüzle gördünüz, bundan böyle aylar-yıllar boyunca emniyetle kalın]

Akşehir¹

Akşehir şiiri (Eflatun, 2003: 274-277):

Der-medh-i Akşehir

Gel ey 'âşık temâşâ et girip bu cây-ı zîbâya
Revân olmuş nice enhâr idüben 'azm-ı deryâya
Çemenden zeyn olup eşcâr saluban yerlere sâye
Bugün benzettim Akşehiri cinân-ı bâg-ı me'vâya
Felek mislin getirmemiş anın bir dahi dünyâya

O kim Abdü'l-vahâb Gâzî çeker pâyına yârânı
'Alemdâr-ı resûlullâh denir bilsen o sultânı
Makâmında ziyâret kıl tilâvet eyle Kur'ânı
Bugün benzettim Akşehiri cinân-ı bâg-ı me'vâya
Felek mislin getirmemiş anın bir dahi dünyâya

Ricâ-yı himmet istersen görüp Mahmûd-ı Hayrânı
Yüz urup âstânına fedâ kıl yoluna cânı
Ta'âlallâh makâmında müşerref eylesin anı
Bugün benzettim Akşehiri cinân-ı bâg-ı me'vâya
Felek mislin getirmemiş anın bir dahi dünyâya

Bahâr Sultân yâd eyle kim oldur erlerin şâhı
İhâta eylemiş sular temâşâ eyle ol mâhı
Varıp anda karâr etsen safâdır cânâ vallâhı
Bugün benzettim Akşehiri cinân-ı bâg-ı me'vâya
Felek mislin getirmemiş anın bir dahi dünyâya

Velîler içre gör Damra muhâldir olsa yek dâne
Erenler içre Şeyh Eyyûb yaraşır olsa merdâne
Ziyâret eylesin Hızırî hayât erer bu dem cânâ
Bugün benzettim Akşehiri cinân-ı bâg-ı me'vâya
Felek mislin getirmemiş anın bir dahi dünyâya

¹ Akşehir, Konya iline bağlı bir ilçe merkezidir. Tarihi MÖ üçüncü yüzyıla kadar dayanmaktadır. Anadolu Selçukluları ile birlikte Türk hâkimiyetine giren Akşehir, sırasıyla Eşrefoğulları, Hamitoğulları ve Osmanoğulları idaresine geçti. Osmanoğulları döneminde 1525'ten itibaren Karaman eyaletine bağlı sancak merkezi oldu. XIX. yüzyılda ise Konya'nın bir kazası hâline geldi. Akşehir'de Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinden kalma birçok tarihî eser vardır (Eflatun, 2003: 274).

Kaynakça

- Abdulkadir Gulâmî (1291). *Dîvân*. İstanbul: Matbaa-i Âmire.
- Abdülhadioğlu, A. (2018). Klasikten Moderne: Arap Şiirinde Şiir-Mekân İlişkisi. *Tarih Okulu Dergisi (TOD)*. 11/XXXIII, Mart 2018: 997-1043.
- Adıgüzel, N. & Gündoğdu R. (2014). *Ahmed Bâdî Efendi Riyâz-ı Belde-i Edirne 20.Yüzyıla Kadar Osmanlı Edirne'si*. Edirne: Trakya Üniversitesi Yayınları.
- Adilov, A. (2021). *Revvâdîler (IV-V/X-XI. Yüzyıl)*. Kahramanmaraş: SAMER Yayınları.
- Ağırhan, M. (2009). Edirne'de Sultanların Av Bahçesi: Hadika-i Hassa. *Acta Turcica Çevrimiçi Tematik Türkoloji Dergisi*. 1/1: 72-78.
- Ahmed Rif'at (1300). *Lûgat-i Târîhiyye ve Coğrafîyye*. C.6. İstanbul: Mahmûd Beg Matbaası.
- Ahmed Vesîm (ts.). *Dîvân-ı Vesîm* [yz.]. İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Demirbaş No: NEKTY00043.
- Akbulut Selçuk, S. (2007). *XVIII. Yüzyıl Şairi Gurbî'nin Divanı (Metin-İnceleme)*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Akçay, G. (2020). *Dîvân-ı Le'âlî (İnceleme-Metin)*. Çanakkale: Paradigma Akademi.
- Akçay, Ü. (2021). *Osmanlı Şiirinin Coğrafyası: Gazellerde Şehirler*. Doktora Tezi. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi.
- Akdoğan, Y. (2018). *Ahmedî Dîvân*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 03.05.2023]
- Akgül, H. (2013). *Diyarbakırlı Mâlî Dîvânı (İnceleme-Metin)*. Yüksek Lisans Tezi. Malatya: İnönü Üniversitesi.
- Akkach, S. (2010). Leisure Gardens, Secular Habits: The Culture of Recreation in Ottoman Damascus. *METU Journal of the Faculty of Architecture*. 27(1): 67-80.
- Akkan, E. & Tuncel, M. (2022). Kemaliye. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.25, Ankara: TDV Yayınları: 236-237.
- Akkaya, M. (1992). *Şemsi Paşa Divânı (İnceleme-Edisyon Kritikli Metin)*. Doktora Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Akkuş, M. (1987). *Türk Edebiyatında Şehr-engizler ve Bursa Şehr-engizleri*. Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Akkuş, M. (2007). *Klasik Türk Şiirinin Anlam Dünyası Edebi Türler ve Tarzlar*. Erzurum: Fenomen Yayınları.
- Akkuş, M. (2018). *Nef'î Divanı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 27.05.2023]

- Akkuş, Y. (2010). *Benderli Cesârî'nin (Ölüm: 1829) Dîvânı ve Dîvânçesi (İnceleme-Tenkritli Metin)*. Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Akot, B. (2010). *Müşâtâk Baba Hayatı, Eserleri ve Tasavvuf Anlayışı*. Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Aksoy, Ö. A. (1933). *Hasip Dürri: Eserlerinin Tahlili-Hayatı-Eserlerinden Seçilmiş Parçalar*. Gaziantep: Halk Fırkası Matbaası.
- Aksoy, Ö. A. (1988). Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü. Ankara: İnkılâp Yayınları.
- Aksoyak, İ. H. (2007). Feyzullah Efendi'nin Mesâiri ile Lutfi'nin Ferdi'nin Bilâdiyesine Zeyli. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi (Abdülkerim Abdülkadiroğlu Hatırası Özel Sayısı)*: 37-51.
- Aksoyak, İ. H. (2014). Nisârî, Hüseyin Nisârî Efendi. *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nisari-huseyin-nisari-efendi> [erişim tarihi: 18.06.2023]
- Aksoyak, İ. H. (2018). *Gelibolulu Mustafa Âlî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 11.05.2023]
- Aksu, C. (1996). *İbrahim Hanîf Divanı*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Aktaş, A. (1996). *Yetîm Dîvânı İnceleme-Metin*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Akyazı, G. (1965). *Malkara İlçesi Monografyası*. Bitirme Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Akyüz, Ç. (2017). Dağ, Su ve Mağara Kültürleri Bağlamında Ankara Hüseyin Gazi Türbesi, *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*. S.81: 151-171.
- Akyüz, K. vd. (1958). *Fuzûlî Türkçe Divan*. Ankara: İş Bankası Kültür Yayınları.
- Alap, M. S. (2020). *Urdu ve Türk Edebiyatları Münasebetleri*. Doktora Tezi. Kırıkkale: Kırıkkale Üniversitesi.
- Albayrak Sak, V. (2018). Sıyâmî'nin Antakya Şehrengizi. *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*. S.20: 51-70.
- Aldan, M. (1965). *Türlü Yönleriyle Ayaş (Bir Meskûn Yer İncelemesi)*. Ankara: Ayyıldız Matbaası.
- Alışık, G. S. (2008). Karabağ Dağlık Mıydı Bağlık Mıydı?. *Turkish Studies*. 3/5: 582-603.
- Ali Cevâd (1313). *Memâlik-i Osmâniyyenin Târîh ve Coğrafya Lügati*. C.1. Dersa'âdet: Mahmûd Beg Matba'ası.
- Ali Cevâd (1314). *Memâlik-i Osmâniyyenin Târîh ve Coğrafya Lügati*. C.2-3-4. İstanbul: Kasbar Matba'ası.
- Aliyeva, R. vd. (2007). *Azerbaycan Toponimlerinin Ensiklopedik Lüğeti*. 2 C., Bakı: Şerq-Qerb Yayınları.
- Alkan İspirli, S. (2016). Kars ve Edebiyat, Karşılı Bir Divan Şairi; Hacı Rıfat. *SOBİDER Sosyal Bilimler Dergisi*. 3/8, Eylül 2016: 14-38.
- Alparslan, M. (2007). *İbrahim Şânî Lârendevî'nin Gülşen-i Efkâr Mesnevîsi (Metin-Muhtevâ-Tahlil)*. Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Altınova, M. (2019). *Azîzî Dîvânı ve İstanbul Şehrengizi'nin Sözlüğü (Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlük)*. Yüksek Lisans Tezi. Kütahya: Kütahya Dumlupınar Üniversitesi.
- Altun, M. (2017). *Hikmet-nâme - İbrahim İbn-i Bâlî*. C.1-2. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 06.03.2023]
- Altuner, N. (1989). *Safai ve Tezkiresi İnceleme-Tenkritli Metin-İndeks*. Doktora Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Arıkan, Z. (2001). Eğin Kasabası'nın Tarihsel Gelişimi. *OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*. S. 12: 1-64.
- Arıkoğlu, İ. (2008). Divan Şiirinde Şehir Adlarının Tevriyeli Kullanımı Aydın-Tire Örneği. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*. S. 23: 137-144.

- Arlı, Z. (2022). *Ebû Nuvâs ve Şiiri*. Yüksek Lisans Tezi. İzmir: İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi.
- Arslan, M. (2005). Türk Destanlarında Evren Tasarımı, *Prof. Dr. Fikret Türkmen Armağanı (ed: Gürer Gülsevin - Metin Arıkan)*. İzmir: Kanyılmaz Matbaası: 65-74.
- Arslan, M. (2007). *Mihri Hâtun Dîvânı*. Ankara: Amasya Valiliği Yayınları.
- Arslan, M. (2014). Celâl, Abdullah Celâleddin Paşa. *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/celal-abdullah-celaleddin-pasa> [erişim tarihi: 18.06.2023]
- Arslan, M. (2018). Divan Edebiyatında Şehirler Üzerine Yazılan Şiirler ve Bunlar Arasında Amasya Şiirleri. *Uluslararası Amasya Şairleri Bilim Şöleni Bildiriler Kitabı*. (ed.: M. F. Köksal vd.), Ankara: KIBATEK Yayınları.
- Arslan, M. (2018). *Şeref Hanım Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 25.05.2023]
- Arslan, M. U. (2008). *Ali Emîrî Efendi ve Divanı*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Fatih Üniversitesi.
- Arslan, Ö. (2013). *Ubeydî Dîvânı (Metin ve İnceleme)*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Arslanbay, E. (2018). *Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Havza İlçe Raporu*. OKA. <https://www.kalkinmakutuphanesi.gov.tr/assets/upload/dosyalar/havza-ilce-raporu-2018.pdf> [erişim tarihi: 23.06.2023]
- Aruçi, M. (2001). Kalkandelen. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.24, Ankara: TDV Yayınları: 262-263.
- Aruçi, M. (2009). Saraybosna. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.36, Ankara: TDV Yayınları: 128-132.
- Aruçi, M. (2013). Yenipazar. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.43, Ankara: TDV Yayınları: 468-471.
- Aruçi, M. (2020). Mostar. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.30, Ankara: TDV Yayınları: 294-296.
- Aslan, F. (2009). *Ayasofya Efsaneleri (Tespit-İnceleme)*. Doktora Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Aslanova, L. (2020). *Geçmişten Bugüne Azerbaycan'da Yer Adları*. Yüksek Lisans Tezi. Karabük: Karabük Üniversitesi.
- Aşkî Süleyman (İlyas) Çelebî (ts.). *Dîvân* [yz.]. Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu. Arşiv No: 06 Mil Yz FB 258.
- Atik Gürbüz, İ. (2011). *Vâsık İlâhîzâde Mehmed Emîn, Dîvân*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Avcı, C. (2013). Yâkût el-Hamevî. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 43, Ankara: TDV Yayınları: 288-291.
- Avcı, İ. (2019). Van Şehir Tarihi Araştırmalarına Küçük Bir Edebî Katkı: Fâik Reşâd'ın Kendirci Gazeli. *Akademik Kaynak Dergisi (AKAD)*. 5 (10-11): 63-74.
- Avcı, İ. (2019). Yenişehirli Mahmud Kemaleddin Fenarî'nin Bursa'ya Göçü ve Bursa'ya Dair Bir Methiyesi. *VII. Uluslararası Balkan Tarihi Araştırmaları Sempozyumu (UBTAS) Tam Metin Bildiri Kitabı*, C.2, Ankara: Gece Kitaplığı: 896-914.
- Avcı, İ. (2020). Çanakkale'de Zafer Şam'da Sevinç: Giritli Hayrî'nin Çanakkale Şiirleri. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 23/44: 715-726.
- Avcı, İ. (2022). Bursalı Cinanî'nin Karesi Hicviyesi. *Geçmişten Günümüze Balıkesir'in Kültürel Mirası*. C.2, Konya: Palet Yayınları: 31-41.
- Avçın, M. (2021). *İbrahim Gülşenî Divanı*. Doktora Tezi. Eskişehir: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi.
- Avşar, Z. (2017). *Revânî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 03.12.2022]

- Ayçiçeği, B. (2018). Bağdatlı Rûhî'nin (ö. 1014/1605-1606) Gazellerinde Deyimler. *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*. S.38: 163-202.
- Aydemir, İ. A. (1989). *Ref'î Âmidî Dîvânı (Edisyon-Kritik)*. Yüksek Lisans Tezi. Bursa: Uludağ Üniversitesi.
- Aydemir, M. (2006). *Enîsül-Guzzât Metin-Dizin*. Yüksek Lisans Tezi. Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi.
- Aydemir, Y. (2007). Ravzî'nin Edincik Şehrengizi. *Gazi Türkiyat: Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*. S.1: 97-126.
- Aydemir, Y. (2004). Methiye-Türk Edebiyatı. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.29, Ankara: TDV Yayınları: 410-411.
- Aydemir, Y. (2009). Ravzî'nin Rumeli İzlenimleri. *Turkish Studies*. 4/2: 119-132.
- Aydemir, Y. (2013). Makedonyalı Saîd ve Şiirleri. *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*. S.10: 205-228.
- Aydemir, Y. (2017). *Hayâl u Yâr – Vücûdî*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 04.05.2023]
- Aydemir, Y. (2017). *Ravzî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 06.02.2023]
- Aydemir, Y. (2018). *Ramazan Behîstî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 22.05.2023]
- Aydın, A. (2009). *Hanyalı Nûrî Osmân ve Dîvânı*. Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Aydın, A. (2017). Şair Tezkirelerine Göre Osmanlı'nın Unvanlı Şehirleri. *Hikmet Dergisi*. 3/7: 35-56.
- Aydın, M. (2010). Şirvan. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.39, Ankara: TDV Yayınları: 204-206.
- Aydın, M. (2016). XVII. Yüzyılda Gediz'in Sosyo-Ekonomik Yapısı. *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi (KAÜİİBFD)*. 7(12): 125-153.
- Aydın, T. (2019). *Elmalı İlçesinin Coğrafyası*. Ankara: İKSAD Yayınevi.
- Aydoğan, F. (2003). *Sahaflar Şeyhi-Zade Esad Mehmed Efendi Divanı*. 2 C. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Aydoğdu, O. (2009). İstanbul Hakkında Bilinmeyen Bir Mesnevi: İstanbulnâme. *Turkish Studies*. 4/7: 158-186.
- Aydoğmuşoğlu, C. (2007). *Tarihte Tebriz*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Aynur, H. (2015a). Şehri Sözle Resmetmek: Osmanlı Edebî Metinlerinde İstanbul (XV-XVIII. Yüzyıllar). *Büyük İstanbul Tarihi*. 10 Cilt. İstanbul: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Yayınları: 7/128-145.
- Aynur, H. (2015b). Tatavlı Mahremî'nin Şeh-nâme'sinde Şehirler. *M. Ali Tanyeri'nin Anısına Makaleler*. (Haz. Hatice Aynur & Hanife Koncu & Fatma M. Şen). İstanbul: Ülke Yayınları: 201-214.
- Aynur, H. (2017). Tatavlı Mahremî'nin (ö. 1535) Şehnâme'sinde Sur Dışı İstanbul'u. *Osmanlı İstanbulu V: V. Uluslararası Osmanlı İstanbulu Sempozyumu Bildirileri*. (ed. Feridun M. Emecen & Ali Akyıldız & Emrah Safa Gürkan). İstanbul: 29 Mayıs Üniversitesi Yayınları: 43-68.
- Aynur, H. (2020). Tatavlı Mahremî'nin Şehnâme'sinde Suriçi İstanbul'u. *Yıllık: Annual of Istanbul Studies*. S. 2 (2020): 143-150.
- Aynur, H. (2024). *Tatavlı Mahremî'nin Divançesi ve Şehnâme'si*. Yayın aşamasındaki proje.
- Aypay, A. İ. (1992). *Nahîf Süleyman Efendi: Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Divanı'nın Tenkitli Metni*. Doktora Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Ayvazoğlu, B. (1997). *Şehir Fotoğrafları*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.

- Ayverdi, İ. (2008). *Misallî Büyük Türkçe Sözlük*. İstanbul: Kubbealtı Yayınları. <http://lugatim.com/> [erişim tarihi: 02.06.2023]
- Azaat, M. H. (2015). *Irak Türkmen Şairi Hasan Görem (Hayatı-Edebî Kişiliği, Dili, Üslubu ve Bütün Şiirleri)*. Doktora Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi.
- Azamat, N. (1996). Hacı Bayrâm-ı Velî. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.14, Ankara: TDV Yayınları: 442-447.
- Bahâyî-i Küfrî (ts.). *Hicviye-i Bahâ'î (Dîvân-ı Hezliyyât)* [yz.]. İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Demirbaş No: NEKTY03005.
- Bakkal, C. (1996). Menemen Kazası ve Adının Menşe'i Meselesi. *Sempozyum - Türk Kültüründe Menemen (8 Eylül 1995- Taşhan - Menemen)*. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Matbaası: 7-25.
- Bal, A. (2012). *Sadi Karabâğî Hayatı, Edebî Kişiliği, Dîvânı ve İncelemesi*. Yüksek Lisans Tezi. Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi.
- Balta, E. (2009). Serez. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.36, Ankara: TDV Yayınları: 556-558.
- Bal-Türk. Osmanlı Yedigârî Bir Şehir: Gostivar (21 Nisan 2013). <https://www.balturk.org.tr/osmanli-yedigari-bir-sehir-gostivar/> [erişim tarihi: 23.06.2023]
- Batıslam, H. D. (2009). Şehir Şiirleri ve Şeyhülislam Yahyâ'nın Edirne Gazelleri. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*. S.39: 483-498.
- Batur, A. (2002). *Süruri Divanı, Hayatı, Sanatı, Eserleri, Divanının Tenkitli Metni*. Doktora Tezi. Malatya: İnönü Üniversitesi.
- Batur, H. (2021). Seyyid İbrahim Hanîf'in Rumeli Menzil-nâmesi. *Edebi Eleştiri Dergisi*. 5(2): 448-475.
- Batur, H. (2022a). İki Şair, Bir Şehir: Remzî ve Rıfkî'nin Kahire Şiirleri. *Külliyat Osmanlı Araştırmaları Dergisi*. S.17: 59- 72.
- Batur, H. (2022b). Nihâlî'nin Kanunî'ye Sunduğu Mekke-i Mükerrerme Vasfındaki Arz-ı Hâli. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*. S.30: 644-660.
- Batur, H. (2022c). *Seyyid İbrahim Hanîf, Nakd-i Gayret-i Hanîf (İnceleme-Metin-Dizin-Tıpkıbasım)*. İstanbul: DBY Yayınları.
- Batur, H. ve Yıldız, E. (2019). Şeyhülislam Muhammed ve Sâmih'in Kudûmiyeleri Üzerine Mukayeseli Bir İnceleme. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*. S. 14: 259-288.
- Bayram, Ö. (2005). *Seyyid Azim Şirvânî Tezkiretü's-Şu'arâ*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 22.05.2023]
- Bedirhan, H. Ç. (2019). *Serfice'de Modern Eğitim Kurumları (1875-1912)*. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Bekar, A. K. (2019). *Kerküklü Tabiboğlu Divanı*. Yüksek Lisans Tezi. Edirne: Trakya Üniversitesi.
- Bektaş, E. (2004). *Muvakkit-zâde Pertev Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 21.05.2023]
- Bektaş, E. (2005). Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Tillo Methiyesi. *Nüsha Şarkiyat Araştırmaları Dergisi*. 5/18, Yaz 2005: 47-54.
- Bektaş, E. (2008). Nâbî'nin "Bu" Redifli Gazeline Urfalı Şairler Tarafından Yapılan Tahmis ve Yazılan Nazireler. *Gazi Türkiyat Dergisi*. S.3, Güz 2008: 51-66.
- Bektaş, E. (2019). *Âşık Giryânî Şiirlerinden Seçki*. Şanlıurfa: ŞURKAV Yayınları.
- Beyatlı, Y. K. (1988). *Aziz İstanbul*. İstanbul: MEB Yayınları.
- Beyhan, E. (2021). *Enderunlu Fâzil Divanı (Metin-İnceleme)*. Doktora Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.

- Beyzadeoğlu, S. A. (2001). Hasan Çelebi Tezkiresindeki Şâirlerin Şehirlere Göre Tasnifi ve Şehir Tasvirleri. *İlmî Araştırmalar*, S.11: 41-66.
- Byık Yapa, M. (2007). *Aşkî Mustafa Divanı (Edisyon Kritik)*. Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Byık, M. (1996). *Abdülbâkî Nâsır Dede Divânı Giriş-Metin-İndeks*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Bilge, M. L. (1993). Cidde. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.7, Ankara: TDV Yayınları: 523-525.
- Bilge, M. L. (1997). Halîl. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.15, Ankara: TDV Yayınları: 305-307.
- Bilge, M. L. (2003). Lahsâ. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.27, Ankara: TDV Yayınları: 59-60.
- Bilge, M. L. (2022). Katîf. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.25, Ankara: TDV Yayınları: 44-45.
- Bilgegil, M. K. (1989). Edebiyat Bilgi ve Teorileri. İstanbul: Enderun Kitabevi.
- Bilgi, B. K. (2019). *Giritli Hilâlî Dîvânı İnceleme-Metin*. Yüksek Lisans Tezi. Malatya: İnönü Üniversitesi.
- Bilgili, A. S. (2005). Osmanlı Erdebil'i. *XIV. Türk Tarih Kongresi Kongreye Sunulan Bildiriler*. C.2/1. Ankara: TTK Yayınları: 729-747.
- Bilgili, A. S. (2011). Tebriz. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 40, Ankara: TDV Yayınları: 219-222.
- Bilgin, A. (2017). *Nigârî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 10.01.2023]
- Bilkan, A. F. (1997). *Nâbî Dîvânı I-II*. İstanbul: MEB Yayınları.
- Biltekin, H. & Nalbat M. (2019). *Süheylî, Fezâil-i Şâm (İnceleme-Tenkitli Metin-Dizin-Tıpkıbasım)*. Eskişehir: Gece Akademi.
- Bostan, İ. (1988). Ahıska. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.1, Ankara: TDV Yayınları: 526-527.
- Bostan, İ. (1992). Ba'lebek. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 5, Ankara: TDV Yayınları: 9-11.
- Bostan, İ. (2006). Narda. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.32, Ankara: TDV Yayınları: 385-387.
- Boşkov, V. (1980). Türk Edebiyatında Şehir Şiirleri ve Şehir Mersiyeleri. *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Araştırma Dergisi*. S.12: 69-76.
- Boz, E. (2017). *Hakîkî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 11.03.2023]
- Bozkurt, N. & Küçükbaşçı, M. S. (2003). Medine. *TDV İslam Ansiklopedisi*, C. 28. Ankara: TDV Yayınları: 305-311.
- Bozkurt, N. & Küçükbaşçı, M. S. (2003). Mekke. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 28, Ankara: TDV Yayınları: 555-563.
- Bozkurt, N. (2004). Mescid-i Aksâ. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.29, Ankara: TDV Yayınları: 268-271.
- Burmaoğlu, H. B. (1983). *Lâmi'î Çelebi Dîvânı*. Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Büyükyıldırım, A. (1998). *Kâşif Divanı'nın Tenkitli Metni ve Tahlili*. Doktora Tezi. Elazığ: Fırat Üniversitesi.
- Cansever, T. (1992). *Şehir ve Mimari*. İstanbul: Ağaç Yayınları.
- Cansever, T. (1997). *İslam'da Şehir ve Mimari*. İstanbul: İz Yayınları.
- Cansever, T. (2010a). *Osmanlı Şehri*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Cansever, T. (2010b). *Mimar Sinan*. İstanbul: Klasik Yayınevi.
- Catovic, A. (2014). Hilmî, Osman Bey. *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hilmi-osman-bey> [erişim tarihi: 18.06.2023]
- Cergibozan, İ. H. (2017). *Millî Kütüphane'de Kayıtlı 06 Mil Yz A 7300 Numaralı Mecmua-ı Sırrî Adlı Şiir Mecmuası (İnceleme-Metin)*. Yüksek Lisans Tezi. Şanlıurfa: Harran Üniversitesi.

- Cevher, A. H. (1995). *Ali Ufkî Bey ve Hâzâ Mecmû'a-i Sâz u Söz (Transkripsiyon, İnceleme)*. Doktora Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi.
- Ceylan, H. (2011). *Niğde Halkevi ve Akpınar Dergisi'nin Halk Bilimi Açısından Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Niğde: Niğde Üniversitesi.
- Çiğâ, Ö. (2022). Üsküdarlı Seyyid İbrahim Hanîf Divançesi ve Üsküdar Gazeli. *Dicle İlahiyat Dergisi*. XXV/2: 514-528.
- Coşkunyürek, A. (2007). *Fâik Ömer Efendi Hayatı, Edebi Şahsiyeti, Eserleri ve Dîvânı'nın Tenkidli Metni*. Yüksek Lisans Tezi. Muğla: Muğla Üniversitesi.
- Çağbayır, Y. (2007). *Ötüken Türkçe Sözlük*. 5 Cilt. İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Çağlayan, N. (2007). *Nisârî Dîvânı (Metin-İnceleme)*. Yüksek Lisans Tezi. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi.
- Çakır, M. (2010). Bilinmeyen Bir Bilâdiye Metni: Esmâ-yı Bilâd-ı Mecdî. *Journal of Turkish Studies (Walter G. Andrews Armağanı I)*. 34(1): 173-182.
- Çakır, M. S. (2020). *Yahyâ Nazîm Divanı*. Sivas: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları.
- Çakır, Z. V. (1998). *Hevâyî (Abdurrahman, Kubûrî-zâde) Dîvânı'nın Tenkidli Metni ve İncelemesi*. Yüksek Lisans Tezi. Edirne: Trakya Üniversitesi.
- Çaldak, S. (2010). *Nâlî Dîvânı*. İstanbul: Kesit Yayınevi.
- Çantay, H. B. (1984). *Kur'ân-ı Hakîm ve Meâl-i Kerîm*. C.1. İstanbul: Çantay Yayınları.
- Çapan, P. (2004). Tezkirelerde İstanbul'un Ele Alınışı. *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*. XXXI(81): 25-52.
- Çapan, P. (haz.) (2005). *Mustafa Safayî Efendi Tezkire-i Safayî*. Ankara: AKM Yayınları.
- Çapraz, E. (2005). *Fahri Bilge Defterlerindeki Kayseri ve Yöresi Halk Şairleri*. Yüksek Lisans Tezi. Kayseri: Erciyes Üniversitesi.
- Çavuşoğlu Özket, İ. (2014). *Sıdkî Derviş Mehmed Divanı (Metin- İnceleme)*. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi.
- Çavuşoğlu, M. & Tanyeri, M. A. (1989). *Üsküblü İshâk Çelebi Dîvan Tenkidli Basım*. İstanbul: Mimar Sinan Üniversitesi Yayınları.
- Çavuşoğlu, M. (1969). Taşlıcalı Dukakin-zâde Yahya Bey'in İstanbul Şehr-engîzi. *İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*. XVII: 73-108.
- Çavuşoğlu, M. (haz.) (1982). *Helâkî Dîvanı*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Çeçen, K. (1997). Halkalı Suları. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.15, Ankara: TDV Yayınları: 362-365.
- Çelebi, A. H. (2015). *Dîvan Şiirinde İstanbul*. Ankara: Hece Yayınları.
- Çelebioğlu, A. (1988). *Erzurumlu İbrahim Hakkı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- Çelik Vural, B. (2021). Kaybolmuş Bir Divriği Kedisine Ağıt: Şihâbî'nin Pisi Mersiyesi. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*. 5(4): 2084-2103.
- Çelik, F. (2013). *Temettuât Defterlerine Göre Edirne Kazası Çöke Nahiyesi'nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*. Edirne: Edirne Valiliği Kültür Yayınları.
- Çelik, Ş. (2002). Osmanlı Padişahlarının Av Geleneğinde Edirne'nin Yeri ve Edirne Kazasındaki Av Alanları (Hassa Şikâr-gâhı). *XIII. Türk Tarih Kongresi Bildiriler Kitabı*. C.3. Ankara: TTK Yayınları.
- Çetin, İ. (1993). *Derzi-zâde Ulvî (Hayatı, Edebi Şahsiyeti ve Divanının Tenkitli Metni)*. Yüksek Lisans Tezi. Elazığ: Fırat Üniversitesi.
- Çetin, İ. (2010). *Fahîmî-Hayatı Edebi Şahsiyeti ve Divanı*. Sivas: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları.

- Çetin, K. & Akgül, A. (2012). Peştelî (Budinli) Hisâlî'nin Kaleminden Divan Şiirinin Coğrafyasına Bakış. *III. Uluslararası Balkanlarda Türk Varlığı Sempozyumu Bildirileri*. C.1, Manisa: Celal Bayar Üniversitesi Yayınları: 321-343.
- Çetinkaya, Ü. (2014). Bir Kadın Şehrengizi: Azîzî'nin İstanbul Şehrengizi. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi*. S.54: 229-268.
- Çıraklı, D. A. (1998). *Kânî'nin Manzum Letaifnâmesi (İnceleme ve Metin)*. Yüksek Lisans Tezi. Adana: Çukurova Üniversitesi.
- Çiftçi, H. (2002). Fars Edebiyatında Şehrâşûb I. *Nüsha Şarkiyat Araştırmaları Dergisi*. II/7, Güz: 7-18.
- Çiftçi, H. (2003). Fars Edebiyatında Şehrâşûb II. *Nüsha Şarkiyat Araştırmaları Dergisi*. III/8, Kış: 41-53.
- Çobanoğlu, F. (2006). Enderunlu Ferîd İbrahîm Dîvânî'nin Metni ve İncelemesi. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Darkot, B. (1997). Serez. *İslâm Ansiklopedisi*. C.10. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi: 516-518.
- David, G. (1992). Budin. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 6, Ankara: TDV Yayınları: 344-348.
- David, G. (1994). Eğri. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 10, Ankara: TDV Yayınları: 489-491.
- Davutoğlu, A. (2016). *Medeniyetler ve Şehirler*. İstanbul: Küre Yayınları.
- Demirel, Ş. (2008). Antepli Aynı Divanı'ndaki Tarih Manzumeleri Üzerine Bir İnceleme. *Turkish Studies*. 3/4: 372-398.
- Demirel, Ş. (2017). *Şehrî Dîvânî*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 09.02.2023]
- Demirkazık, H. İ. (2009). *18. yy Şairi Mustafa Fennî Dîvânî (İnceleme-Tenkitli Metin-Dizin)*. Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Demirtaş, F. (2009). *Celâl-zâde Mustafa Çelebi, Tabakâtü'l-Memâlik ve Derecâtü'l-Mesâlik*. Doktora Tezi. Kayseri: Erciyes Üniversitesi.
- Deniz, S. (2005). *Tecellî ve Dîvânî*. İstanbul: Veli Yayinevi.
- Derdiyok, İ. Ç. (1997). Eski Edebiyatımızdan Günümüze Mektuplarda Biçim. *Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü*, S.415: 665-671.
- Devellioğlu, F. (2004). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara: Aydın Yayinevi.
- Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi* (BOA), Kurum: DH.MKT. Dosya ve Gömlek No: 1246 – 67.
- Dikmen, H. (1991). *Seyyid Vehbi ve Divanının Karşılaştırmalı Metni*. Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Dilçin, C. (1983). *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*. Ankara: TDK Yayınları.
- Dilçin, C. (2011). Divan Şiirinde Çağırışım Ögesi Olarak Yer Adları. *Divan Şiiri ve Şairleri Üzerine İncelemeler*. İstanbul: Kabcacı Yayinevi.
- Doğan, M. N. (1997). *Lâle Devri Şairi Şeyhülislâm Es'ad ve Dîvânî*. İstanbul: MEB Yayınları.
- Doğru, A. M. (1975). *Mirze Elekber Sabir Hophopname*. Ankara: Atak Matbaası.
- Donuk, S. (2018). Antepli Hasretî ve Şiirleri. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 17 (4): 1270-1297.
- Dönmez Parlak, B. (2006). *Eğirdirli Şeyhi Mehmed Efendinin Divanı'nın İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Duman, M. (2010). *Trabzonlu Emin Hilmi Hayatı-Eserleri-Edebi Kişiliği ve Divanının Metni*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Duman, M. A. (2005). *Fâzil Dîvânî (Transkripsiyonlu Metin-İnceleme)*. Yüksek Lisans Tezi. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi.
- Durmuş, İ. (2004). Methiye. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.29, Ankara: TDV Yayınları: 406-408.

- Dursun, N. (2021). Şar Dağları (Mali Sahrr). <https://www.necladursun.com/sar-daglari-mali-sahrr/> [erişim tarihi: 06.06.2023]
- Duru, N. F. (2014). Hilmî, Mustafa, Bostan-ı Evvel Çelebi. *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hilmi-mustafa-bostani-evvel-celebi> [erişim tarihi: 18.06.2023]
- Duru, N. F. (2017). *Musullu Sâmi Yûnus ve Eserleri*. Ankara: Gece Kitaplığı.
- Duru, N. F. (2023). Nakibü'l-Eşrâf'a Manzum Mektup (Musullu Sâmi, Yûnus). *Türk Edebiyatı Eserler Sözlüğü*. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nakibu-l-esraf-amanzum-mektup-musullu-sami-yunus> [erişim tarihi: 28.05.2023]
- Duymaz, M. (2010). *Diyarbakırlı Azmî ve Dîvânçesi (İnceleme-Metin-İndeks)*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Efe, Z. (2020). Sultan II. Mustafa İçin Yazılan Şiirler Mecmuası. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*. S.19: 460-493.
- Eflatun, M. (1997). *Türk Edebiyatında Müstezâd*. Yüksek Lisans Tezi. Kırıkkale: Kırıkkale Üniversitesi.
- Eflatun, M. (2003). Şehir Medhiyelerine Bir Örnek: Akşehir Medhiyesi. *Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Dergisi*. S.26: 273-278.
- Eflatun, M. (2005). Yeni Bulgular Işığında Müstezad. *Türklük Bilimi Araştırmaları*. S.18: 83-102.
- Ekici, H. & Gümüş, K. S. (2020). *Hasan Hilmî Dîvânî (İnceleme-Metin-Dizin-Tıpkıbasım)*. Ankara: Sonçağ Akademi.
- Ekinci, E. B. (2014). Bir Acâib Şehir: Nice. *Türkiye* (25 Haziran 2014). <https://www.ekrembugraekinci.com/article/?ID=525&bir-ac%C3%A2ib-%C5%9Fehir:-nice> [erişim tarihi: 14.06.2023]
- Ekinci, R. & Donuk, S. (2015). *Hayrabolulu Hasîb Dîvânî*. Ankara: Gece Kitaplığı Yayınları.
- Eliaçık, M. (2005). Enderunlu Atâ ve Şiirleri. *Osmanlı Araştırmaları*. XXVI (2005): 237-264.
- Elmas, S. (1997). *Rahmî (Kırımlı, Mustafa) Hayatı, Edebî Şahsiyeti, Eserleri ve Dîvânının Tenkidli Metni*. Yüksek Lisans Tezi. Edirne: Trakya Üniversitesi.
- Enverî, *Dîvân-ı Eş'âr*. <https://ganjoor.net/> [erişim tarihi: 27.05.2023]
- Erbay, E. & Düzgün, D. (2019). *Ziyeeddin Fahri - Erzurum Şairleri*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.
- Ercan, A. (1998). *XIV. Yüzyıldan Günümüze Çorumlu Şairler*. İstanbul: Çorum Eğitim ve Kültür Vakfı (ÇEKVA) Yayınları.
- Ercan, Ö. (2007). Arayıcızâde Ferdî ve Eserleri Hikâye-i Erdeşîr ü Şâpûr ve Esmâ-yı Büldân. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*. S.12: 71-93.
- Erdağ, M. S. (1998). *Râmi Abdurrahman Çelebi (İnceleme-Metin)*. Doktora Tezi. Malatya: İnönü Üniversitesi.
- Erdemir, A. & Bayram, Y. (2013). Şiir, Şehir, Şair Münasebeti Bağlamında Mihrî Hatun'un Gözüyle Onbeşinci Yüzyılda Lâdik. *Samsun Araştırmaları*. C.3 [Mimari ve Kültürel Miras, Efsane, Dil, Sanat, Edebiyat ve Siyaset]. (ed. Cevdet Yılmaz) Samsun: Samsun Büyükşehir Belediyesi Yayınları: 307-320.
- Erdemir, A. (2017). *Lâdikli Mûsâ Medhî ve Dîvânî*. Samsun: Etüt Yayınları.
- Erdoğan Taşralı, A. (2007). *Atâ Terzibaşı, Kerkük Şairleri 1*. Yüksek Lisans Tezi. Edirne: Trakya Üniversitesi.
- Erdoğan, K. (1997). Türk Edebiyatında Şehir Şiirlerine Bir İlâve: Aspozi ve Hakkında Yazılmış Dört Şiir. *Dergâh Dergisi*. S. 91, Eylül 1997: 18-20.

- Erdoğan, M. (1997). Abdülatîf Râzî ve Ankara Methiyesi. *Türk Dili: Dil ve Edebiyatı Dergisi*. S.550: 356-359.
- Erdoğan, M. (2009). Bazı Osmanlı Şâirlerinin Mısır İzlenimleri. *Turkish Studies*. 4/2: 439-478.
- Erdoğan, M. (2012). Gözden Kaçmış Bir XVI. Asır Şâiri: Celâl-zâde Mustafa'nın Oğlu Mahmûd Efendi ve Konya, İstanbul ve Edirne Medhiyeleri. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 10(2): 300-325.
- Erdoğan, M. (2016). Ankara'nın Bilinmeyen Tarihi: XVIII. Asır Şairi Râzî'nin Ankara'yla İlgili Şiirleri. *Ankara Araştırmaları Dergisi*. 4(2): 104-130.
- Eren, A. (2018). Klasik Türk Şiirinde Tasavvufî Açından Tûr-i Sînâ. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*. S.4: 197-210.
- Ergenç, Ö. (2013). *Şehir, Toplum, Devlet-Osmanlı Tarihi Yazıları*. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- Ergin, M. (2010). *Dede Korkut Kitabı*, İstanbul: Boğaziçi Yayınevi.
- Ergun, S. N. (1936). *Âşık Ömer Hayatı ve Şiirleri*. İstanbul: Semih Lütfi Matbaa ve Kitabevi.
- Erimer, K. (1974). Gün Işığında Çıkan Değerli Bir Eser. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*. 21-22/1973-1974: 265-281.
- Erişen Yazıcı, G. (2017). *Kâmî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 21.05.2023]
- Erkal, A. (2015). *Erzurum'un Yüzleri 'Erbabi'*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.
- Erkan, A. S. (2022). *Tekirdağlı Ahmed Lutfi Dîvânı (İnceleme - Tenkitli Metin - Sözlük)*. Doktora Tezi. Ankara: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi.
- Erkul, R. (1992). *Birri Mehmet Dede (Magnisalı), Hayatı, Edebî Kişiliği ve Divanının Tenkitli Metni*. Doktora Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Eroğlu, C. & Babuçoğlu, M. & Özdil, O. (2012). *Osmanlı Vilayet Salnamelerinde Musul*. Ankara: ORSAM Yayınları. https://orsam.org.tr/d_hbanaliz/a_yayinlar_kitap_5tr.pdf [erişim tarihi: 07.06.2023]
- Eroğlu, S. (2008). Türk Edebiyatında Miyâhiyye Türüne Bir Örnek: Hâsib Efendi'nin Miyâhiyyesi. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*. S.15: 429-439.
- Erol, E. (1994). *Sükkerî Hayatı, Edebî Kişiliği ve Divanı*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.
- Ersoy, E. (2010). *II. Bayezit Devri Şairlerinden Münîrî Hayatı Eserleri ve Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin)*. Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Ersoy, E. (2011). Biladiye Türünün Yayınlanmamış Bir Örneği: İştibâ Ahmed Efendi'nin Bilâdnâmesi. *Ege Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*. S.21: 61-72.
- Ersoy, E. (2017). *Münîrî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Ersoyulu, H. vd. (1986). *Mektup*. Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi. C.6, İstanbul: Dergâh Yayınları: 231-236.
- Ersoyulu, İ. H. (1989). *Cem Sultan'ın Türkçe Divan'ı*. Ankara: TDK Yayınları.
- Ertek Morkoç, Y. (2003). *Eğridirli Hacı Kemâl'in Câmiü'n-Nezâir'i (Metin ve Mecmua Geleceği Üzerine Bir İnceleme)*. Doktora Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi.
- Ertem, R. (1995). *Yahyâ Divanı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Erzen, J. N. (2017). *Üç Habitus Yeryüzü-Kent-Yapı*. İstanbul: YKY Yayınları.
- Es'ad Muhlis Paşa (Ayaşlı) (1268). *Dîvânçe-i Es'ad Paşa*. Taşbaskı. İstanbul.
- Eyice, S. (1992). Bender Kalesi. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 5, Ankara: TDV Yayınları: 431-432.

- Fakhreddine, H. & Orfali, B. (2018). Against Cities: On Hijâ' al-Mudun In Arabic Poetry. *The City In Arabic Literature Classical and Modern Perspectives*. (ed. Nizar F. Hermes & Gretchen Head). Birleşik Krallık: Edinburgh University Yayınları: 38-62.
- Faraşoğlu, Y. (2023). Benderli Cesârî Divanı'ndaki Şehir Şiirleri. *Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*. 6(1): 239-273.
- Fedai, H. (2003). *Handî Divanı I - Gazeller*. Ankara: Eren Yayıncılık.
- Fidan, T. (2021). *Hâmîd Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin) -Şeyh Muhammed Hâmîd-*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi.
- Gedik, N. (2019). XV. YY. Şairi Tâliî'nin Mısır Kasidesi. *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*. S.40: 451-468.
- Göçemen, Y. (2020). Câhiliyeden Endülüs'ün Yıkılışına Kadar Arap Edebiyatında Şehir Mersiyeleri. *Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. 7/1 (Haziran/June 2020): 277-320.
- Göçemen, Y. (2021). Şehir Şiirleri Bağlamında Arap Edebiyatında Antakya. *Antakiyat*. 4(2): 263-288.
- Göçgün, Ö. (1988). *Şâir Eşref*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- Gök, T. (2017). On Altıncı Asırda Bir Şehir Övgüsü: Budin. *Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı*, 15/23: 119-131.
- Gökalp, H. (2006). *Eski Türk Edebiyatında Manzum Sergüzeşt-nâmeler*. Doktora Tezi. Adana: Çukurova Üniversitesi.
- Gökalp, H. (2009). *Mûyî Nâlân u Handân*. Adana: Karahan Yayınevi.
- Gökalp, H. (2012). Eski Türk Edebiyatında Nazım Şekilleri Edebi Türler. *Başlangıçtan Günümüze Türk Edebiyatında Tür ve Şekil Bilgisi*. İstanbul: Kesit Yayınları: 188-468.
- Gökbek, A. (2002). Gürün'de Ziyaret Yerleri. *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. 6/2 (Aralık 2002): 1-14.
- Gökçek, M. F. (2016). XVII. Yüzyılın İlk Yarısında Bağdat'ta Osmanlı-Safevi Mücadelesine Dair Bir Eser: Şeyh-oğlu'nun Kitâbu Târîhi Dâri's-selâm'ı. *Turkish Studies*. 11/6: 31-60.
- Gökyay, O. Ş. (1992a). Divan Edebiyatında Şehirler-I. *Tarih ve Toplum*. 18/105: 9-12.
- Gökyay, O. Ş. (1992b). Divan Edebiyatında Şehirler - II İstanbul ve Edirne. *Tarih ve Toplum*. 18/106: 9-12.
- Gökyay, O. Ş. (1992c). Divan Edebiyatında Şehirler - III Kastamonu ve Bursa. *Tarih ve Toplum*. 18/107: 9-14.
- Güfta H. (1995). *Sâlim (Mirzâ-zâde) Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri ve Divanın Karşılaştırmalı Metni*. Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Güfta, H. (1992). *Hazık Mehmed Efendi'nin Hayatı, Edebi Şahsiyeti, Eserleri ve Divanının Tenkitli Metni*. Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Güler, K. & Ersoy, E. (2004). Kütahya Medhiyelerine Dair. *Prof. Dr. Abdurrahman Güzel'e Armağan*, (ed. İsmet Çetin) Ankara: Gazi Eğitim ve Kültür Vakfı Yayınları: 371-380.
- Güler, K. (1996). XIX. Asır Şuarâsından Ârifî ve Pesendî'nin Kütahya Methiyeleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. S.7: 279-285.
- Güler, K. (2016). Sultan Veled'in Kütahya Gazeli. *Yeni Kütahya*, 18(354): 2-3.
- Güler, M. İ. (2023). *Dânişî Ali Dede Dîvânı*. İstanbul: Kitabevi Yayınları.
- Gülhan, A. (2012). Şehrengiz Türü ve Ravzî'nin Edincik Şehrengizleri. *Turkish Studies*. 7/2: 515-545.
- Gülhan, A. (2017). Abdullah Nâzik'in Bursa Şehrengizleri. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 18/33: 339- 357.

- Gülhan, A. (2018). Rıfkî ve İstanbul Şehrengizleri. *Journal of Turkish Language and Literature*, 4/1: 86-100.
- Gülhan, A. (2021). Rıfkî'nin Konya Şehri ile Kestel ve Kızıldağ Yaylaları Vasfındaki Şiirleri. *Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi*, 8/22: 343-356.
- Gülseren, C. (1990). *Halîlî - Firkat-nâme (XV. Yüzyıl)*. Yüksek Lisans Tezi. Malatya: İnönü Üniversitesi.
- Gülsoy, E. (2001). Kandiye. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.24, Ankara: TDV Yayınları: 303-305.
- Gültekin, M. (2009). *Divan-ı Şekûrî (İnceleme-Metin-Dizin)*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Fatih Üniversitesi.
- Gündoğdu, M. K. (1997). *Müşâk Baba (Dîvân)*. İstanbul: MEB Yayınları.
- Gürbüz, M. (2012). *Safiye Sultanzâde Mehmed Rezmî, Dîvân*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Güven, A. E. (2001). *Şâir Belîğ Abdurrahman Hilmi Bin Ali Nisârî Kayserili*. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Yayınları.
- Güven, A. E. (haz.) (1993). *Müftî-zâde Mehmed Sa'îd Efendi (Sa'îd-Kâmî)*. Kayseri: Kayseri Büyükşehir Belediyesi Yayınları.
- Güven, H. F. (1997). *Klasik Türk Şiirinde Hiciv*. Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Habbâzî, Meşhûr Abdurrahmân (2010). Şî'ru Hicâ' el-Müdü'n Ve'l-Ekâlîm Fî Zemeni Hurûbi el-Firence. *Mecelletü Câmi'atü'l-Kuds el-Meftûha li'l-Ebhâs ve'd-Dirâsât*. S.19, Şubat 2010: 293-327.
- Haddâra, Muhammed Mustafâ (1963). *İtticâhâtü's-Şî'r el-'Arabî Fî'l-Karnî's-Sânî el-Hicrî*. Kâhire: Dâru'l-Ma'ârif.
- Hâfız Hüseyin Ayvansarâyî (1183). *Mecmû'atü'l-Letâ'if Sandûkatü'l-Ma'ârif*[yz.], Mısır el-Ezher Şeyhliği Kütüphanesi, Lugat-ı Şarkıyye Koleksiyonu, Arşiv No: 87038/1245.
- Hamami, E. (2001). *Râmî Dîvânı*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- el-Hamevî, Yâkût (1977). *Mu'cemû'l-Büldân*. 5 C. Beyrut: Dâru Sâdir.
- Harmancı, M. E. (2017). *Süheyli Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Hattât, Mehmed İzzet (1965). Kal'a Şâiri Tabîboğlu. *Kardaşlık Dergisi*. 4/9, Ocak 1965: 39-41.
- Hayal, Z. (2022). *Ahmed Paşa Dîvân (İnceleme-Tenkitli Metin-Çeviri-Sözlük)*. Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Hayderî, Mahmûd & Takîzâde Fâtıma (1391). Mersiye-yi Şehr der-Şî'r-i Fârisî ve 'Arabî. *Mecelle-yi Bûstân-ı Edeb Dânişgâh-ı Şîrâz*. 4/4, Kış 1391: 23-42.
- Hemek, Z. (2019). *Necîb el-Kîlânî ve Türkistan Geceleri Adlı Romani*. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Horata, O. (2019). *Esrâr Dede Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- İbrahim Hanîf (1209). *Reh-âverd-i Cân* [yz.], Medine Ârif Hikmet Kütüphanesi, Arşiv No: 811/236.
- İbrahim Tulû'î (ts.). *Dîvân* [yz.]. İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Demirbaş No: NEKTY10689.
- İnalçık, H. (1995). İstanbul: Bir İslam şehri. (çev. İ. Kalın). *İslam Tetkikleri Dergisi*. S.9: 243-268.
- İnbaşı, M. (2012). Üsküp. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.43, Ankara: TDV Yayınları: 377-381.
- İnce, A. (1994). *Mîrzâ-zâde Mehmed Sâlim Dîvânı Tenkitli Basım*. Doktora Tezi. Ankara: Yükseköğretim Kurulu Matbaası.
- İpekten, H. (2019). *Nâ'îl-i Kadîm-Dîvân*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 21.06.2023]

- İpekten, H. vd. (1988). *Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- İsen, M. (1994). *Acıyı Bal Eylemek Türk Edebiyatında Mersiye*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- İspirli, S. (1997). *Subhizâde Feyzî'nin Hayatı, Edebî Kişiliği ve Hamsesi (İnceleme-Tenkitli Metin)*. 3 Cilt. Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Kadioğlu, İ. (2005). *Diyarbakırlı Lebîb Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Dîvânı*. Malatya: Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Kahraman, A. (2002). İshak-zâde Zuhûrî Divanı İnceleme-Metin. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Kahraman, B. (1989). *Arşî Dîvânı'nın Tenkitli Metni I-II*. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Kahraman, B. (1995). *Vahîd Mahtûmî Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Eserlerinin Tenkitli Metni*. Doktora Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Kahraman, S. A. & Dağlı, Y. (haz.) (2006). *Günümüz Türkçesiyle Evliyâ Çelebi Seyahatnâmesi*. C.3, İstanbul: YKY.
- Kahraman, S. A. & Dağlı, Y. (haz.) (2010). *Günümüz Türkçesiyle Evliyâ Çelebi Seyahatnâmesi*. C.4, İstanbul: YKY.
- Kahraman, S. A. (haz.) (2011). *Günümüz Türkçesiyle Evliyâ Çelebi Seyahatnâmesi*. C.9, İstanbul: YKY.
- Kaplan, B. (2022). *Klasik Türk Edebiyatında Mekân: 17. Yüzyıl Şairlerinden Nef'î, Şeyhülislâm Yahyâ, Nâ'îlî, Neşâtî ve Nâbî Bağlamında*. Doktora Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Kaplan, H. (2016). Divan Şiirinde Karaman. *Türkiyat Mecmuası*, 26/2: 205-239.
- Kaplan, H. (2016). Mahallî Şairin Mahallî Coğrafyası: Kütahyalı Rahîmî'nin Şiirlerinde Yer Adları. *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*. S.17: 121-172.
- Kaplan, H. (2018). Divan Edebiyatında Sakız ve Sakız'ın Fethinin Edebiyatın Nükte Dünyasına Yansımaları. *EKEV Akademi Dergisi*. S.73: 367-394.
- Kaplan, H. (2020). Bir İstanbul Methiyesi: İzzet'in Bilâdiyyesi. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*. 5 (2): 442-487.
- Kaplan, M. (2019). *Nâbî Hayriyye*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Kaplan, Y. (2012). Şeyhülislam Yahya Takipçisi Bir Şair: Yümnî ve Divanı. *Turkish Studies*. 7/3: 1619-1647.
- Kaplan, Y. (2015). Klasik Türk Edebiyatında Sahil-nâmeler ve Derviş Hilmî Dede'nin Sahil-nâmesi. *Route Educational and Social Science Journal*, 2(2): 148-159.
- Kaplan, Y. (2016). Klasik Türk Edebiyatında Bilâdiyyeler ve Zihnî Efendi ile İştibâ Ahmed Efendi Bilâdiyyeleri. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*. 13(1): 102-124.
- Kaplan, Y. (2017). Lale Devri İstanbul'unda Padişah Bahçelerini Anlatan Manzum Bir Eser: Hifzî ve Mesâiri. *MCBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*. 15(1): 307-330.
- Kaplan, Y. (2019). Künûzî ve Kaşa Şehrengizi. *Dede Korkut Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*. 8/19: 178-202.
- Kaplan, Y. (2020). Seyyid Yahyâ Vâkıf Efendi ve Halep Menzil-nâmesi. *Littera Turca Dergisi*. 6/2: 213-232.
- Kara, N. (2009). *Kalkandelenli Mu'îdî'nin Şem' ü Pervâne Mesnevisi*. Yüksek Lisans Tezi. Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi.
- Karabey, T.(2011). Tarih Düşürme. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 40, Ankara: TDV Yayınları: 80-82.

- Karabulut, A. R. (2009). *Dîvânçe-i Râşid Efendi ve Kayseri Müellifleri*. Kayseri: Mektebe Yayınları.
- Karaca, D. (2018). *Türk Edebiyatında Şehr-engîzler Şehirler ve Güzeller*. Doktora Tezi. Malatya: İnönü Üniversitesi.
- Karaca, O. S. (1995). *Hâşimî Divânı*. Yüksek Lisans Tezi. Kayseri: Erciyes Üniversitesi.
- Karacasu, B. (2007). Türk Edebiyatında Şehrengizler. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*. 5(10): 259-313.
- Karadeniz, M. U. (2021). Kelimelerden Şehir: Osmanlıda Şiir-Şehir İlişkisi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*. S.24: 793-806.
- Karagöz, S. (2004). *Feyzi Efendi Divanı İnceleme, Transkripsiyonlu Metin, Sözlük*. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi.
- Karahan, A. (2006). Nâbî. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 32, Ankara: TDV Yayınları: 258-260.
- Karaismailoğlu, A. (2001). *Klasik Türk Şiiri İncelemeleri*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Karakaya, E. (2020). Murâdiye Külliyesi. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 31, Ankara: TDV Yayınları: 201-203.
- Karaköse, S. & Akdeniz, M. (2018). Hâkânî'nin Medâyin Harâbeleri Kasidesi Şerhi ve Türkçe Tercümesi. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*. S.62: 83-110.
- Karaköse, S. (2017). *Nev'î-zâde Atâyî Divânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Karasoy, Y. & Yavuz, O. (2015). *Âşık Ömer Divanı*. Konya: Konya Büyükşehir Belediyesi Yayınları.
- Karataş, A. (2012). Nâlî Mehmed Efendi'nin Menâsik-i Hac Manzumeleri. *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. S.42: 77-94.
- Karavelioğlu, M. A. (2014). *Şem'î Divânı*. İstanbul: YEK Yayınları.
- Kartal, A. (2014). *Doğu'nun Uzun Hikâyesi Türk Edebiyatında Mesnevi*. İstanbul: Doğu Kütüphanesi Yayınevi.
- Kaska, Ç. (2015). *حامدى اصفهاني و ديوان او / Hamedî Esfahani and Collection of His Poems*. Mukaddime. 6 (2): 339-366.
- Kaska, Ç. (2019). Fars Edebiyatındaki İlk Mersiyeler. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*. (15): 253-262.
- Kaska, Ç. (2023). Hâmidî-i İsfahânî'nin Yayınlanmamış Türkçe Şiirleri. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*. S.10: 80-126.
- Kâtib Osmân (1148). *Sergüzeşt-nâme-i Kâtib Osman* [yz.]. Millî Kütüphane, Arşiv No: 06 Mil Yz A 4343.
- Kavruk, H. & Selçuk, B. (2009). *Filibeli Vecdî ve Divân'ı (Metin-Dizin)*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 15.11.2020]
- Kavruk, H. (2018). *Şeyhülislam Yahyâ Divânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 18.06.2023]
- Kaya, B. A. (2010). Şehrengiz. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 38, Ankara: TDV Yayınları: 461-462.
- Kaya, B. A. (2011). Atasözleri ve Deyimlerin Divân Şiirinde Kullanımı ile Divânların Bu Söz Varlıklarımız Bakımından Önemi. *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*. S.6: 11-54.
- Kaya, B. A. (2020). *Osman Nevres Divânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Kaya, İ. G. (2009). Dukagin-zade Taşlıcalı Yahya Bey'in Eserlerinde Mevlana Celâleddin. *Turkish Studies*. 4/7: 353-368.
- Kaya, N. (2009). *Tab'î, Hayatı, Edebî Kişiliği ve Divânı*. Yüksek Lisans Tezi. Afyonkarahisar: Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi.

- Kaya, T. (2003). Edirne Şairleri İçinde Kıbrıslı Kenzi'ye Bir Bakış Denemesi. I. *Edirne Kültür Araştırmaları Sempozyumu (3-25 Ekim 2003) Bildirileri*. Edirne: Edirne Valiliği Yayınları: 549-561.
- Kayaalp, İ. (2019). *Bahtî Divânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Kayhan, A. (2005). *Divan-ı Fânî İncelemesi*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Fatih Üniversitesi.
- Kazan Nas, Ş. (2018). *Celîlî Divânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 22.05.2023]
- Kazancıgil, R. (çev.) (1999). *Enîsü'l-Müsâmirîn - Abdurrahman Hibri*. İstanbul: Edirne Valiliği Yayınları.
- Keleş, R. (2009). Örneklerle Türk Edebiyatı'nda Medhiye. *Selçuk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Edebiyat Dergisi*. S.22: 215-233.
- Keleş, R. (2023). *Eğitimci ve Şair Kimliğiyle İbrahim Hakkı Eroğlu*. Yayım aşamasında kitap.
- Kerkük, İ. (1963). *Kerkük Üzerine Söylenmiş Şiirler*. Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları.
- Kesik, B. (2018). *Cenâbî Divânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Kılıç, F. (haz.) (2010). *Âşık Çelebi - Meşâ'irü'ş-Şu'arâ*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Kılıç, İ. (2010). *Gümülcineli Dürrî Divânı*. Yüksek Lisans Tezi. Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi.
- Kılıç, M. (1998). *Sâlik Efendi (Kasımpaşalı) Hayatı, Edebî Kişiliği, Divânı'nın Tenkitli Metni ve İncelemesi*. Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Kılıç, R. (2010). Kerkük Ve Musul'un Tarihî Coğrafyası. *Türklük Bilimi Araştırmaları (TÜBAR)*. S.28: 245-259.
- Kırbıyık, M. (2017). Bir Şehir Hicviyesi: Hicv-i Yenişehir-i Fenâr. *Osmanlı Dönemi Balkan Şehirleri*. C.1. Ankara: Gece Kitaplığı.
- Kızılaslan, N. & Kılıç, S. (2022). Üreticilerin Amasya Misket Elmasının Coğrafi İşaret Tesicili Hakkında Bilgi Düzeyi ve Bunu Etkileyen Faktörlerin Analizi. *Gaziosmanpaşa Bilimsel Araştırma Dergisi*. 11 (2): 208-218.
- Kiel, M. & Alexander, J. (2020). Mora. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.30, Ankara: TDV Yayınları: 278-283.
- Kiel, M. & Gara, E. (2001). Karaferye. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.24, Ankara: TDV Yayınları: 391-394.
- Kiel, M. (1993). Cuma. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.8, Ankara: TDV Yayınları: 89-90.
- Kiel, M. (1995). Eskicuma. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.11, Ankara: TDV Yayınları: 396-397.
- Kiel, M. (1996a). Florina. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.13, Ankara: TDV Yayınları: 164-165.
- Kiel, M. (1996b). Gümülçine. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.14, Ankara: TDV Yayınları: 268-270.
- Kiel, M. (1996c). Gördüs. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.14, Ankara: TDV Yayınları: 154-156.
- Kiel, M. (2000). İpek. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.22, Ankara: TDV Yayınları: 366-368.
- Kiel, M. (2001a). İslimye. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.23, Ankara: TDV Yayınları: 73-75.
- Kiel, M. (2001b). İstefe. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.23, Ankara: TDV Yayınları: 312-314.
- Kiel, M. (2001c). Karlova. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.24, Ankara: TDV Yayınları: 508-509.
- Kiel, M. (2002). Köstendil. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.26, Ankara: TDV Yayınları: 277-279.
- Kiel, M. (2007). Prizren. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.34, Ankara: TDV Yayınları: 349-351.
- Kiel, M. (2008). Rodos. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.35, Ankara: TDV Yayınları: 155-158.
- Kiel, M. (2009). Selânik. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.36, Ankara: TDV Yayınları: 352-357.
- Kiel, M. (2010). Şumnu. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.39, Ankara: TDV Yayınları: 227-230.

- Kiel, M. (2012a). Tırnova. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.41, Ankara: TDV Yayınları: 118-122.
- Kiel, M. (2012b). Travnik. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.41, Ankara: TDV Yayınları: 308-311.
- Kiel, M. (2012c). Varna. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.42, Ankara: TDV Yayınları: 524-527.
- Kiel, M. (2013). Yenişehir. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.43, Ankara: TDV Yayınları: 473-476.
- Kiel, M. (2022). Kazanlık. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.25, Ankara: TDV Yayınları: 138-140.
- Kiraz, S. (2021). Nakîb-zâde Refîk-i Tarsûsî ve Ezhâr'ı Yâhud Mecmû'a-i Eş'âr'ı. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*. 5(4): 1769-1821.
- Kocaman, R. (1996). *Irak Türkleri Folklorunda Evlenme Törenleri*. Doktora Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Koç, T. (2015). *İslâm Estetiği*. İstanbul, İSAM Yayınları.
- Kolbaş, O. (2021). *Esîr'nin Hüsâm-nâme Adlı Manzum Hac Seyahat-nâmesi (İnceleme - Metin Tenkidi - Nesre Çeviri - Açıklamalar - Sözlük - Özel Adlar Dizini)*. Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Konraba, M. Z. (1964). Endülüs Mersiyesi-Nizâmî Terçümesi ve Endülüs Târihine Kısa Bir Bakış. *İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü Dergisi*. S.2: 165-184.
- Konukçu, E. (2018). Süsendiraz ve Bozdağlar Yaylası. *Geçmişten Günümüze Manisa: Şeh-zade II. Mehmed ve Manisa Tarihi-Kültürü-Ekonomisi*. C.1. (ed. Muzaffer Tepekaya & Zafer Atar). Manisa: Celal Bayar Üniversitesi Yayınları: 251-261.
- Korkmaz, R. (2017). Romanda Mekânın Poetiği. *Romanda Mekân*. (ed. Ramazan Korkmaz Veysel Şahin). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Koro, H. (2015). *Abdülmâlik Hilmi Divanı ve Dil Özellikleri*. Doktora Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Kotan, N. (2020). *Aydî Baba Divanı (Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlük)*. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi.
- Köksal, M. F. (2016). *Son Dönem Divan Şairlerinden Kütahyalı Vasfî Dîvânı*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Kömür, E. (2008). Muradiye'mizin Kısa Tarihi. <https://muradiye45manisa.tr.gg/> [erişim tarihi: 06.06.2023]
- Köse, S. (2022). *Sivaslı Gulâmî Dîvânı Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü*. Yüksek Lisans Tezi. Ağrı: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi.
- Kuddûsî Şeyh Ahmed, (ts.). *Kasîde der-medh-i İstanbul*. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı, Demirbaş No: SEL_Osm_01614.
- Kurnaz, C. & Tatçı, M. (1995). Seyyid Mehmed Rızâ'nın Kızanlık Kasidesi. *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*. 1995/II, S.528: 1322-1328.
- Kurnaz, C. (1997). Arayıcızâde Hüseyin Ferdî ve Derviş Ömer Efendi'nin Bilâdiyeleri. *Divan Edebiyatı Yazıları*. Ankara: Akçağ Yayınları: 230-252.
- Kurtoğlu, M. & Rızvanoğlu, M. S. (2012). *Şiir Şehir Urfa -Şiir Seçkisi-*. Konya: Şanlıurfa Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları.
- Kurtoğlu, O. (2017). *Lebîb Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Kut (Alpay), G. (1970). Veysî'nin Divanında Bulunmayan Bir Kasidesi Üzerine. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*. C.18: 169-178.
- Kutlar Oğuz, F. S. (2011). Klasik Türk Şiirinde Şehir Hicivleri ve Arpaemîni-zâde Mustafa Samî'nin Edirne Kasidesi. *Turkish Studies*. 6/2: 1-16.
- Kutlar Oğuz, F. S. (2017). *Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmi Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]

- Kutlar Oğuz, F. S. (2017). *Ûdî - Mâcerâ-yı Mâh*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Kuzey, M. (2019). Orhun Abidelerinde Türk Mekân Algısı. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*. S.65: 207-220.
- Küçük, S. (ts.). *Bâkî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 15.11.2020]
- Küçükaşçı, M. S. (2010). Şehir. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 38, Ankara: TDV Yayınları: 441-446.
- Küçükaşçı, M. S. (1998). Hicaz. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.17, Ankara: TDV Yayınları: 432-437.
- Küçükaşçı, M. S. (2007). Râbiğ Seriyyesi. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 34, Ankara: TDV Yayınları: 382-383.
- Küçükaşçı, M. S. (2010). Tâif. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 39, Ankara: TDV Yayınları: 443-447.
- Küçüksarı, M. (2020). Bağdat'ın Moğollar Tarafından İşgalinin Arap Şiirindeki Yankıları: Bir Şehir Mersiyesi Örneği Olarak Şemseddîn el-Kûfî'nin Kasîde-i Nûniyyesi. *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi*. 24/3 (Aralık 2020): 1157-1176.
- Külekçi, N. (2003). *Açıklamalar ve Örneklerle Edebî Sanatlar*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Kürkcüoğlu, M. A. (2004). *Mahmûd Nedîm Paşa Dîvânı*. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi.
- Levend, A. S. (1957). *Türk Edebiyatında Şehr-engizler ve Şehr-engizlerde İstanbul*. İstanbul: İstanbul Enstitüsü Yayınları.
- Macit, M. (2017). *Nedîm Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Mahremî [Tatavlı] (1534-1540?). *Şeh-nâme* (II. Kısım) [yz.]. Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi-Revan 1287.
- Mahremî [Tatavlı] (ts.). *Şeh-nâme* (I. Kısım) [yz.]. Türk Tarih Kurumu Kütüphanesi Arşiv No: Y-I/1.
- Mantran, R. (1998). Humus. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.18, Ankara: TDV Yayınları: 370-373.
- Maroun, Corc Halîl (haz.) (1997). *Şu'arâ'ü'l-Emkine ve Eş'âruhum Fî Mu'cemi'l-Büldân Li-Yâkût el-Hamevî*. Beyrut: el-Mektebe el-Asriyye Yayınları.
- Matrakçı Nasuh (ts.). *Beyân-ı Menâzil-i Sefer-i Irâkeyn-i Sultân Süleymân Hân* [yz.]. İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Demirbaş No: NEKTY05964.
- Mazıoğlu, H. (1987). *Ahmed Remzi Akyürek ve Şiirleri*. Ankara: Sevinç Matbaası.
- Mazıoğlu, H. (haz.) (1974). *Ahmed Fakih Kitâbu Evsâfi Mesâcidi's-Şerîfe*. Ankara: TDK Yayınları.
- Me'ânî, Ahmed Gulçîn-i (1346). *Şehr-âşûb der-Şi'r-i Fârsî*. Tahran: İntişârât-ı Emîr-i Kebîr.
- Mecdî Efendi (ts.). *Dîvân* [yz.]. Medine Ârif Hikmet Kütüphanesi, Arşiv No: 811/82.
- Mecmu'a-i Eş'âr* [yz.] (ts.). İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Demirbaş No: NEKTY10598.
- Mengi, M. (2020). *Mesîhî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Mermer, A. (2004). *Kütahyalı Rahîmî ve Dîvânı*. İstanbul. Sahhaflar Kitap Sarayı.
- Mermer, A. (2020). *Karamanlı Aynî Divanı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Metehiu, A. (2016). *Süleymaniye Kütüphanesi, Atıf Efendi Bölümü, 02254 Numarada Kayıtlı Bir Şiir Mecmuası: Mecmuatî'l-Kasaidi'l-Mergube (İnceleme-Metin-Transkripsiyon)*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.

- Mevsim, H. (2015). Edirne Bulgar Katolik Mektebi'nden Bir Leh Pederin 93 Harbi Notları. *Balkan Araştırma Enstitüsü Dergisi*. 4(2): 159-184.
- Molla Memet, A. (2022). *Ege Adalarında Klasik Türk Şiiri ve Şairler*. Doktora Tezi. Bursa: Uludağ Üniversitesi.
- Mum, C. (2004). *Halepli Edîb Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin-Cinaslar Sözlüğü)*. 2 C. Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Musluoğlu, F. (2021). *Hayretî Divanı (Tenkitli Metin – Dil İçi Çeviri)*. Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Mustafa Müştâk [Baba] (ts.). *Dîvân-ı Müştâk* [yz.], İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Demirbaş No: NEKTY03821.
- Müderrişoğlu, F. M. (2009). Osmanlı'da Bir Şehzade Yerleşimi: Mudurnu. 6. *Uluslararası Türk Kültürü Kongresi Bildirileri*. C. 5. Ankara: AKMB Yayınları: 2329-2355.
- Mütercim Âsım Efendi (2014). *el-Okyânûsu'l-Basît fi Tercemeti'l-Kâmûsu'l-Muhît*. C. 1-6. (haz. Mustafa Koç & Eyyüp Tanrıverdi). İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları. <http://www.kamus.yek.gov.tr/> [erişim tarihi: 08.05.2023]
- Nar, O. (2016). *Yenişehirli İzzet Hayatı, Edebî Kişiliği ve Dîvânı'nın Tenkitli Metni (Metin-İnceleme-Dizin)*. Doktora Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Narlı, M. (2007). *Şiir ve Mekân*. Ankara: Hece Yayınları.
- Nazîfî (ts.). *Bilâd-nâme-i Nazîfî* [yz.]. Belgrad Üniversitesi Kütüphanesi. Arşiv No: Rso-347.
- Nusret Ali Hân Dehlevî (1328). *Suhan Devleti*. Kostantiniyye: Bekir Efendi Matba'ası.
- Oğraş, R. (1991). *Hoca Neş'et Divânı (İnceleme-Tenkidli Metin)*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Okay, O. (1998). Hiciv. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 17, Ankara: TDV Yayınları: 447.
- Okcı, N. (ts.). Şeyh Gâlib Dîvânı. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 15.05.2023]
- Okutan, R. & Irmak, H. (haz.) (2005). *Altın Boynuz'dan Cendereye*. İstanbul: Kâğıthane Belediyesi Yayınları.
- Okuyucu, C. (2004). *Ereğlîli Türabi Divanı*. İstanbul: Fatih Üniversitesi Yayınları.
- Onay, A. T. (2000). *Eski Türk Edebiyatında Mazmunlar ve İzahı*. (haz. Cemal Kurnaz). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Onay, A. T. (2004). *Eski Türk Edebiyatında Mazmunlar*. İstanbul: MEB Yayınları.
- Onur, N. (2013). *Harputlu Dîvân Şâirleri*. Elazığ: Manas Yayıncılık.
- Ögel, B. (2014). *Türk Mitolojisi I. ve II. Cilt*, Ankara: TTK Yayınları.
- Önder, H. & Özçelik, Ö. & Odabaşı, Y. (2010). Termal Turizm Bölgelerinde İkincil Konutların Turizme Kazandırılması: Kütahya-Yoncalı Termal Turizm Bölgesi Örneği. *Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*. S.2: 40-57.
- Ördek, Ş. Ş. (2022). Fâ'iz'in İstanbul Şehrengizi. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, S.7: 120-149.
- Örenç, A. F. (2009). Sakız Adası. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.36, Ankara: TDV Yayınları: 6-10.
- Öz, M. (2006). Nefes. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.32, Ankara: TDV Yayınları: 486-487.
- Özcan, N. (2013). Nâbî Divanı'nda Medine. *Turkish Studies*. 8/1: 2037-2047.
- Özdemir, M. (1999). *Neccar-zâde Rızâ Divanı'nın Edisyon Kitiği*. Yüksek Lisans Tezi. Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi.
- Özgül, A. G. (2020). Ladik (Samsun) Ağzı. Doktora Tezi. Ankara: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi.
- Özkan, F. H. (2021). *Bir Aşk Şâiri Abdî ve Dîvânçesi*. Ankara: Sonçağ Akademi.

- Özkat, M. (2005). *Kara Fazlî'nin Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Dîvânı (İnceleme - Tenkitli Metin)*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Öztoprak, N. (2004). Fennî ve İzzet Efendinin Sahilnameleri ve Bu Sahilnamelerde Üsküdar. *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*. S.11: 111-148.
- Öztürk, M. (2015). Klasik Türk Şiirinde İstanbul'dan ve Halkından Şikâyet. *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*. S.216: 219-236.
- Öztürk, M. (2021). Faik Reşad'ın Şiirlerinde Van. *Van Yüzcüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Van Özel Sayısı: 417-432.
- Öztürk, Y. (2006). *17. Yüzyıl Şairlerinden Dimetokali Vahdeti'nin Divanı'nın Tenkitli Metni*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Özuygun, A. R. & Yapıcı, Ş. (2016). Kadiç Kroniğindeki Bosna Şehir Şiirleri. *Turkish Studies*. 11/4 Winter 2016: 83-702.
- Özyıldırım, A. E. (2002). *Keçeci-zade İzzet Molla'nın Mihnet-keşân'ı ve Tahlili*. Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Özyıldırım, A. E. (ts.). *Keçecizâde İzzet Molla - Mihnetkeşân*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 23.05.2023]
- Özyılmaz, E. V. (2013). Geçmişten Günümüze Dağlık Karabağ. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 15/2: 191-208.
- Pala, İ. (2003). *Ansiklopedik Divân Şiiri Sözlüğü*. İstanbul: L&M Yayınları.
- Pala, İ. (2004). Ahmed Fakih ve Şiirleri Üzerine Bir İnceleme. *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*. S.10: 123-148.
- Parlaklıç, A. (2013). *Seyyid İbrahim Hanîf'in Menâzilü'l-Haremeyn'i (İnceleme-Metin)*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Fatih Üniversitesi.
- Parlatır, İ. (2006). *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*. Ankara: Yargı Yayınları.
- Pehlivan, G. & Bayram, B. & Dörtbudak M. V. (2007). *Osmanlı Taşrasında Kadın, Şâir, Mevlevî Olmak: Tevhîde Hanım ve Dîvânı*. Manisa: Manisa Belediyesi Yayınları.
- Prifti, K. (2003). Manastır. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.27, Ankara: TDV Yayınları: 562-563.
- Rızvî, S. A. A. (2022). Keşmir. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.25, Ankara: TDV Yayınları: 325-327.
- Saedgul, M. K. (2015). *Kerküklü Şair Hicrî Dede Hayatı, Sanatı ve Eserleri*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Sak, İ. (1997). Osmanlı Döneminden Günümüze Hadim. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*. S.4: 169-180.
- es-Sakkâr, S. (2020). Musul. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.31, Ankara: TDV Yayınları: 361-363.
- es-Sâlihî, Muhammed b. İsa b. Kennân (1992). *el-Mevâkibü'l-İslâmiyye fi Memâlik ve'l-Mehâsini'l-Şâmiyye*. 2 C. Dimaşk: Menşûratü Vüzerâtü's-Sekâfe fi'l-Cumhûriyeti'l-'Arabîyyeti's-Sûriye.
- Sarı, M. (2013). *Mevlevî Aşık ve Şair Konyalı Şem'î Hayatı, Edebî Şahsiyeti ve Dîvânı*. Konya: Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları.
- Sarıkaya, E. (2008). *Ebubekir Celâlî Divanı: Karşılaştırmalı Metin-İnceleme*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi.
- Selçuk, B. (2014). Bir Şehir Medhiyesi: Nergis'in Saray Kasidesi. *International Journal of Language of Language Academy*, 2/3: 27-39.
- Selçuk, E. (2007). *Hasmi Divanı (İnceleme-Metin)*. Doktora Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Seraji, A. (2020). *Halîlî Fûrkât-nâme [Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlük]*. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Sevgi, A. (1992-93). Giritli Şairler. *Selçuk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Edebiyat Dergisi*. S.7-8: 33-51.

- Sevinç, F. (2023). Bir İstanbul Methiyesi: Dâsîtan-ı Medhiyye-i İstanbul. *Mecmua-Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*. 8(15): 52-71.
- Seyhan, K. (2002). *Livâyî Dîvânı (Metin-İnceleme)*. Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Seyyid, E. F. (2000). İskenderiye. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.22, Ankara: TDV Yayınları: 574-576.
- Sezgin, İ. (2009). Sivrihisar. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.37, Ankara: TDV Yayınları: 289-291.
- Solmaz, S. (haz.) (2018). *Gülşen-i Şu'arâ - Bağdatlı Ahdî*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 22.05.2023]
- Sona, F. (2012). *İsmail Hikmetî ve Dîvânı*. Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Sona, İ. (2006). *Hidâyet Çelebi ve Dîvânı*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Sönmez, M. (2012). Tillo (Siirt) İlçesinin Kültürel Turizm Potansiyeli. *Türk Coğrafya Dergisi*. S.59: 27-44.
- Söylemez, A. (2016). *Reşîd Paşa Dîvânı*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Suner Pekin, N. (1977). *Lâtîfî Evsâf-ı İstanbul*. İstanbul: İstanbul Fetih Cemiyeti Yayınları.
- Sungur, N. (1998). *Tâcî-zâde Cafer Çelebi'nin Heves-nâme'si (İnceleme-Tenkitli Metin)*. Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Sungurhan, A. (2017). *Kınalızâde Hasan Çelebi Tezkiretü's-Şu'arâ*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Sunguroğlu, İ. (1959). *Harput Yollarında*. C.2. İstanbul: Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Yayınları.
- Şahin, E. S. (2018). Ârif'in Kütahya Şehrengizi. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türkoloji Dergisi*. 22/1: 184-212.
- Şahin, K. (1989). Türk Kültür ve Tarihinde Kastamonu-İskilip Münasebetleri. *Türk Tarihinde ve Kültüründe Kastamonu: Tebliğler*. Ankara: Ayyıldız Matbaası: 91-99.
- Şahin, K. Ş. (2018). Serbestzâde Ahmed Hamdi'nin Bartın Redifli Gazeli. *Çeşm-i Cihan: Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları e-Dergisi*. 5/1: 105-111.
- Şahin, K. Ş. (2020). İntizâmî'nin Gözünden Bir Balkan Şehri: Foça. *2nd International Congress on Academic Studies in Philology (BICOASP) Book Of Congress Proceedings*. (ed. Ali Fuat Altuntaş vd.), Bandırma: 157-170. <https://bicoasp.bandirma.edu.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Şahin, V. (2017). Dede Korku Hikâyelerinde Mekân Algısı ve Kurgusu. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. S.8: 1-49.
- Şakacı, B. K. (2016). Evliya Çelebi ve Malatya: Geçmiş Yolculuk. *Dumlupınar Üniversitesi İİBF Dergisi*. S.2: 30-47.
- Şemseddin Sami (1986). *Kâmus-ı Türkî*. İstanbul: Enderun Kitabevi.
- Şen, F. M. (1995). *Beylikçi İzzet Bey Divanı (İnceleme, Metin)*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Şenarlan, N. F. (2020). *Rüşenî Dede Ömer Aydınî Külliyyâtı (Miskin-Nâme, Şobân-Nâme, Der Kasemiyât Ve Münâcât, Der Medh-i Mesnevî-i Ma'nevî-i Mevleviyyet, Ney-Nâme, Kalem-Nâme, Divan) Dil İncelemesi-Metin-Dizin*. Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Şengün, N. (2006). *Nazîr İbrahim ve Dîvânı (Metin-Muhteva-Tahlil)*. Doktora Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Şengün, N. (2006). *Nazîr İbrahim ve Dîvânı (Metin-Muhtevâ-Tahlil)*. Doktora Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.

- eş-Şeyh, Cemâleddîn b. (1989). *eş-Şi'riyye el-'Arabiyye*. Dâru'l-Beydâ (Fas): Dâru Tubkal Yayınları.
- Şimşek, H. (2016). Araştırmacı Yazar Hasan Şimşek'in Kaleminden Başyayla. *Başyayla Haber* (9 Aralık 2016). <https://basyaylahaber.com/arastirmaci-yazar-hasan-simsekin-kaleminden-basyayla-11300> [erişim tarihi: 22.06.2023]
- Şimşekler, N. (2022). Sultan Veled'in Divan'ında Şehirlere Yazdığı Övgüler. *Nüsha Şarkiyat Araştırmaları Dergisi*. S.54: 167-186.
- Şîr-i Jiyân (1074). *Dîvân* [yz.]. Fransa Milli Kütüphanesi Yazmaları (Bibliothèque Nationale de France) Arşiv No: Turc. 1248.
- Şulul, K. (2003). *İlk Kaynaklara Göre Hz. Peygamber Devri Kronolojisi*. İstanbul: İnsan Yayınları: 151-156. <https://www.siyerinebi.com/tr/prof-dr-kasim-sulul/taif-seferi> [erişim tarihi: 06.06.2023]
- Tanpınar, A. H. (1993). Şehir. *Varlık* 60. Yıl Seçkisi. S. 296, Temmuz 1993: 163-164.
- Tapur, T. (2009). Konya'da Tarihi Bir Yerleşim Merkezi: Sille. *Türk Coğrafya Dergisi*. S.53: 15-30.
- Tarlan, A. N. (1992). *Hayâlî Divanı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Taş, H. (2004). *Vahyî Divanı ve İncelemesi*. Doktora Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Taşdelen, İ. (2014). *Şevkî Hasan Tahsin İstanbulî Divanı (Transkripsiyonlu Metin ve Sa-deleştirme)*. Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Taşdelen, V. (2009). Antik Kentlere Doğru. *Hece*, 150/151/152: 23-36.
- Taşkent, A. (2018). *Güzelin Peşinde Fârâbî, İbn Sînâ ve İbn Rüşd'de Estetik*. İstanbul: Klasik Yayınları.
- Tatçı, M. & Ögke, A. (haz.) (2016). *Dîvân-ı İlâhiyât - Elmalılı Vâhib Ümmî Halvetî*. Ankara: H Yayınları.
- Tatçı, M. (1991). *Risaletü'n-Nushiyye*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Tatçı, M. (2008). *Yûnus Emre Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 12.11.2010]
- Tatçı, M. (2009). Elmalı'nın İrfan Ocakları: Bektâşîlik ve Halvetîlik Üzerine Bir Değerlendirme. *Elmalı: İrfan ve Sevgi Şehri*. (ed. Bilal Kemikli). Antalya: Akdeniz Kültür ve İletişim Kulübü Derneği: 49-106.
- Tavukçu, O. K. (2020). *Dede Ömer Rüşenî, Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Dîvanı'nın Tenkidli Metni*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- TDK (2002). *Güncel Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları. <https://sozluk.gov.tr/> [erişim tarihi: 29.05.2023]
- Tekin, Ö. (2014). *Turistik Ürün Çeşitlendirmesi Kapsamında Konya'da Ekoturizm Rotaları*. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Terzibaşı, A. (2013). *Kerkük Şairleri*. (haz. Ali İhsan Öbek vd.). 4 Cilt. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Tezcan, N. (2001). Güzele Bir Şehrengizden Bakış. *Türkoloji Dergisi*. XIV/1: 161- 93.
- Tığlı, F. (2007). Klâsik Türk Edebiyatında Şehrengiz Çalışmaları Hakkında Bibliyografya Denemesi. *Turkish Studies*. 2(4): 763-770.
- Tığlı, F. (2020). *Türk Edebiyatında Şehrengizler*. Doktora Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Timurtaş, A. (2015). Bir Şehir Mersiyesi Örneği: Ebu'l-Bekâ Er-Rundî'nin Endülü Mersiyesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 8/36, Şubat 2015: 217-229.
- Toker, H. (1992). *Mirzâ Esedullâh Hân Gâlib'in Hayatı ve Eserleri*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.

- Toker, H. (1995). *Hindistan'da Farsça ve Urduca Şiir ve II. Bahadır Şâh Devri Şairleri*. Doktora Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Topal, A. (2012). Klasik Türk Şiirinde “Şam-ı Şerif”. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*. S.48: 51-70.
- Toprak, M. F. (2001). Arap Şiirinde Şehirlere Hiciv. *Nüsha Şarkiyat Araştırmaları Dergisi*. 1/1 (Bahar 2001): 7-15.
- Toprak, M. F. (2004). Mersiye. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 29, Ankara: TDV Yayınları: 215-217.
- Tosun, S. (2011). *Hâfız Ahmed Paşa Divanı ve İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Tozlu, M. (2005). *Ebûbekir Sâmî Paşa Hayatı, Edebî Kişiliği ve Dîvânının Tenkitli Metni*. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi.
- Tökel, D. A. (2015). Divan Şairi Soruyor: Bizim Elmalara Ne Oldu?. *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*. CIX/765: 38-44.
- Tulum, M. & Tanyeri, M. A. (haz.) (1977). *Nev'î Divanı*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Tuncel, M. (1995). Ereğli-Konya Ereğlisi. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 11, Ankara: TDV Yayınları: 290-292.
- Tunç, S. (2012). *Kahire Sarayında Bir Hanım Şair Çeşm-i Âfet ve Dîvânı (Levha-i Dil)*. Konya: Palet Yayınları.
- Turan, L. (1998). *Yenişehirli Avnî Bey Divanı'nın Tahlili (Tenkidli Metin) Encümen-i Şu'arâ ve Batı Tesirinde Gelişen Türk Edebiyatına Geçiş*. Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Turan, L. (2011). *Edirneli Örfî Mahmûd Ağa, Divanı (İnceleme-Metin)*. Ankara: Vizyon Yayıncılık.
- Turan, S. (2010). Mihrî Hatun Divanı'nda Şehir Methiyesine Bir Örnek: Lâdik. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 3(10): 597-604.
- Turgay, T. & Buyruk, P. E. (2018). Geleneksel Taraklı Evleri ve Kentsel Koruma. *İleri Teknoloji Bilimleri Dergisi*. 7/2: 1-19.
- Türken Duman, R. (2006). *Kivâmî Fetihname-i Sultan Mehmed (İnceleme-Metin)*. Yüksek Lisans Tezi. Elazığ: Fırat Üniversitesi.
- Türkmen, A. F. (1937). *Mufassal Hatay Tarihi*. C.1, İstanbul: Cumhuriyet Matbaası.
- Türkmen, A. F. (1939). *Mufassal Hatay Tarihi – Hatay Şairleri*. C.3, Antakya: İktisat Basımevi.
- Ulutaş, N. & Keklik, M. (2017). Bosna'da Çıkan Vatan Gazetesindeki Türkçe Şiirler Üzerine Bir İnceleme. *International Journal of Language Academy*, 5/7 December 2017: 230-265.
- Uz, Ö. & Yıldız, E. (2020). *Ârif Dîvânı*. İstanbul: Kriter Yayınevi.
- Uzun, M. (1992). Burç. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 6, Ankara: TDV Yayınları: 424-426.
- Uzun, S. (2011). *Üsküdarlı Aşkî Divanı Tenkitli Metin, Nesre Çeviri ve 16. yy. Osmanlı Hayatının Divandaki Yansımaları*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Ünal, Ç. (1997). Hasankale'nin Kuruluş ve Gelişimini Hazırlayan Coğrafi Faktörler. *Doğu Coğrafya Dergisi*. 3(2): 285-303.
- Ünal, M. A. (1997). Harput. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C.16, Ankara: TDV Yayınları: 232-235.
- Üstünova, K. (1993). *Hilmi Divanı*. Yüksek Lisans Tezi. Bursa: Uludağ Üniversitesi.
- Üzgör, T. (1991). *Fehîm-i Kadîm Hayatı, Sanatı, Dîvân'ı ve Metnin Bugünkü Türkçesi*. Ankara: AKM Yayınları.
- Vural, R. (2020). *Dürrî Ahmed Efendi Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]

- Wellek, R. & Warren, A. (2019). *Edebiyat Teorisi*. (çev. Ö. F. Huyugüzel), İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Yağcı, Ö. G. (2006). *Mehmed Şerif Efendi Divanı (İnceleme-Metin)*. Yüksek Lisans Tezi. Kırıkkale: Kırıkkale Üniversitesi.
- Yakar, H. İ. (2013). *Antepli Divan Şairleri*. Gaziantep: YCM Yayınları.
- Yalap, H. (2007). *Subhizâde Abdî (Abdullah) Hayatı Edebî Kişiliği ve Divanı (İnceleme-Metin-İndeks)*. Yüksek Lisans Tezi. Niğde: Niğde Üniversitesi.
- Yalçınkaya, Ş. (2022). Fezâ'il-i Şâm (Süheylî). *Türk Edebiyatı Eserler Sözlüğü*. <http://tees.yesevi.edu.tr/madde-detay/feza-il-i-sam-suheyli> [erişim tarihi: 06.06.2023].
- Yalçınkaya, Y. (2019). *Kerküklü Seyyid Şükrî Dîvânı (Notlandırılmış Metin-İnceleme)*. Doktora Tezi. İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi.
- Yalçınkaya, Y. (2021). Molla Sabir'in Kardeşlik Dergisinde Tefrika Edilen 'Kerkük Şâirleri' İsimli Eseri. *Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi*, 8/20: 59-89.
- Yavuz, E. (2021). *Türkçe Divanlarda Şehir*. Doktora Tezi. Kırıkkale: Kırıkkale Üniversitesi.
- Yavuz, M. (2009). Oslu Müderris Hacı Hasan Efendi ve Onun Manevi Etki Alanında Oluşan Mimari Yapılaşma. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 2/7: 263-305.
- Yavuz, S. (2019). *Eskicumalı Hamîd Divanı (İnceleme-Metin)*. Yüksek Lisans Tezi. Edirne: Trakya Üniversitesi.
- Yazar, İ. (2017). *Kânî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Yazıcı, G. E. (2017). *Kâmî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Yazıcı, T. (2004). Mersiye. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 29, Ankara: TDV Yayınları: 217-218.
- Yazıcı, T. (2004). Mersiye-Fars Edebiyatı. *TDV İslam Ansiklopedisi*. C. 29, Ankara: TDV Yayınları: 217-218.
- Yekbaş, H. (2011). *Sebzî Divanı (İnceleme-Tenkitli Metin)*. Doktora Tezi. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi.
- Yekbaş, H. (2015). Malatyalı Necâti ve Şehir Methiyeleri. *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*. S.15: 377-401.
- Yekbaş, H. (2020). *Sehî Bey Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Yenikale, A. (2017). *Sünbülzâde Vehbî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Yenikale, A. (2018). *Ahmet Nâmî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. <https://ekitap.ktb.gov.tr/> [erişim tarihi: 19.05.2023]
- Yeniterzi, E. (2010). Klasik Türk Şiirinde Ülke ve Şehirlerin Meşhur Özellikleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 3(15): 301-334.
- Yeşilbağ, S. (2022). Divan Şâiri Maksudî ve Şiir Mecmûalarında Tespit Edilen Gazelleri. *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*. S.29: 1517-1541.
- Yıldıran, M. (1994). *Ahmed Cevdet Paşa Hayatı-Eserleri ve Dîvançe-i Cevdet*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Yıldız, E. & Doğan, H. (2022). *Hâs Bahçenin Güllerinden Seyyid Yahyâ Vâkıf ve Dîvânı*. İstanbul: DBY Yayınları.
- Yıldız, E. (2018). Klasik Türk Edebiyatında Şehir Şiirleri ve Revânî'nin Yayımlanmış Divanı'nda Yer Almayan Medine Kasidesi. *International Journal of Language Academy*, 6/2: 120-143.
- Yıldız, E. (2019). *Divanlarda Küçük Mesneviler*. Doktora Tezi. Adana: Çukurova Üniversitesi.

- Yıldız, E. (2020). *Ali Paşa-zâde Mustafa Hamdî ve Dîvân'ı*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- Yıldız, E. (2021a). *Bir Hayriyye Naziresi: Fehmînâme*. İstanbul: DBY Yayınları.
- Yıldız, E. (2021b). İlbegli-zâde Muhammed Meylî'nin Manzum Mektubu ve Oğlunun Bu Mektuba Cevabı. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*. 5 (1): 320-341.
- Yıldız, E. (2021c). Kilisli Rıfkî'nin Kesdel, Tekfur ve Kızıldağ Methiyeleri. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 20(4): 2144-2164.
- Yıldız, E. (2022). *Müstesnâ Güzellerden Süleyman İzzî Dîvânçesi (İnceleme-Metin-Dizin-Tıpkıbasım)*. İstanbul: DBY Yayınları.
- Yıldız, S. (2002). *Sermed Divanı, İnceleme-Metin*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Yılmaz, G. A. (2022). Klasik Türk Edebiyatı Şairlerinin Görev Yaptığı Şehirlere Dair Şikâyetleri. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*. 6 (4): 1953-1971.
- Yılmaz, H. (2014). *Klasik Urdu Şiiri (Galib ve Zouk Dönemi)*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Yılmaz, K. (1983). *Güftî Hayatı, Eserleri, Edebi Kişiliği, Tezkireciliği ile Divanı, Zafer-nâmesi ve Teşrifâtü's-Şuarâsının Tenkidli Metni*. Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Yılmazçelik, İ. & Erdem, S. (2018). Osmanlı Devleti'nin Son Dönemlerinde Selanik-Mitroviçe-Zibefçe Demiryolu Hattı Boyunca İşletilen Madenler. *Osmanlı Dönemi Balkan Ekonomisi*. Ankara: Gece Kitaplığı: 355-434.
- Yılmaztürk, H. (2014). *Yahya Tevfik ve Dîvânı (İnceleme - Metin)*. Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Yümnî (ts.). *Dîvân* [yz.], İstanbul Araştırmaları Enstitüsü Kütüphanesi Şevket Rado Yazmaları, Arşiv No: ŞR_000017.
- Zengin, B. (2000). *Yûsuf Muhlis Paşa Dîvânçesi*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Fatih Üniversitesi.
- Zilif, T. (2019). *Dursun Ahmed Nâtîkî Divanı: İnceleme, Metin*. Yüksek Lisans Tezi. Bilecik: Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi.
- Zîver Paşa (1313). *Âsâr-ı Zîver Paşa Dîvân ve Münşe'ât*. Bursa: Bursa Vilâyet Matba'ası.
- Zühdî (1318). *Kasîde-i Hamîdiyye* [yz.]. İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Demirbaş No: NEKTY0460

ŞEHİRLER DİVANI

DİVAN EDEBİYATINDA ŞEHİR ŞİİRLERİ

İnsan ile mekân arasında çok boyutlu ve çift taraflı bir ilişki vardır. Tarihin akışında zamana, coğrafyaya, kültüre, inanca veya beklentilere göre mekânın anlamı ve nitelikleri farklılık gösterse de insan ile ilişkisinde mekân, maddi/fiziki anlamının ve insan ihtiyaçlarının giderildiği yer olmasının ötesinde çok boyutlu bir anlam kazanmıştır. Her zaman ve her yerde insanın mekânı algılamasında ve mekânın insan üzerinde etkisinde karşılıklı bir etkileşimi müşahade ederiz. İnsanoğlu mekâna ruhundan izler bıraktığı gibi mekânın da insan ruhu üzerinde etkisi vardır. İnsanın sosyal, siyasi, dinî, kültürel ve edebî varlığı, mekânı biçimlendirdiği gibi mekân da insanın sosyal, siyasi, dinî, kültürel ve edebî yönünü etkileyip biçimlendirir. Mekân ve edebiyat ilişkisinin en iyi tezahür ettiği yapay mekânlar ise şehirlerdir.

Divan edebiyatında şehir şiirlerinin anlam dünyasını incelemeyi amaçlayan bu kitapta 184 yerleşim yeri ile ilgili 600 şehir şiiri incelemeye dâhil edilmiştir. Çalışmada öncelikle *insan-mekân-edebiyat* ilişkisi ile şehir kavramı ve Osmanlı şehrinin özellikleri genel olarak ele alınmış, klasik Arap ve Fars edebiyatındaki şehir şiirleri kısaca incelenmiş ve ardından klasik Türk edebiyatında şehir isimlerinin kullanımı, şehir şiirlerinin yer aldığı kaynaklar ve şehir şiirleri listesi verilmiştir. Çalışmanın asıl bölümünde ise şehir şiirlerinin diğer tür ve tarzlarla ilişkisi, yazılma sebepleri, Türk edebiyatı için önemi, şekil, muhteva, dil ve üslup özellikleri okuyucuların istifadesine sunulmuştur. Kitabın sonunda ise tespit edilen şehir şiirlerinden bir seçki yapılarak "*şehir şiiri haritası*" veya "*manzum atlas*" olarak adlandırılacak bir antoloji hazırlanmıştır. Okuyanların müstefid olması dileğiyle...

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
Tel. - Faks: +90 212 526 98 06
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

ISBN 978-625-6432-16-1

